

Sail i *Lwyddiant*

Strategaeth Adfywio 2018 - 2023

Cymeradwywyd 17^{eg} Gorffennaf

Crynodeb Gweithredol

Cafodd *Sail i Lwyddiant* ei ddatblygu fel y byddai yn llwyfan ar gyfer parhau i drawsnewid Bwrdeistref Sirol Caerffili dros y 5 mlynedd nesaf, hyd at 2023.

Mae Bwrdeistref Sirol Caerffili ac ardal ehangach Prifddinas - Ranbarth Caerdydd yn wynebu cyfnod o drawsnewid, ac mae'r angen i lunio strategaeth er mwyn cydlynu mentrau adfywio a manteisio i'r eithaf ar bob ffynhonnell cyllid yn hanfodol i sicrhau'r manteision mwyaf posibl i'r fwrdeistref sirol.

Mae arwyddo'r Fargen Ddinesig a Chronfa Buddsoddiad Prifddinas - Ranbarth Caerdydd yn golygu buddsoddiad digyffelyb o £1.2 biliwn ar gyfer cryfhau twf economaidd y rhanbarth. Caiff y gronfa buddsoddiad ei defnyddio i hyrwyddo amrediad eang o brosiectau a chynlluniau a fydd yn cyfrannu tuag at dwf economaidd. Yn ychwanegol at hyn, mae'r ymrwymiad gan y Tasglu Gweinidogol ar gyfer Cymoedd De Cymru, sydd wedi ei gofnodi'n fanwl yn y ddogfen

'Ein Cymoedd, Ein Dyfodol' - cynllun uchelgeisiol yw hwn ac mae'n gosod allan flaenoriaethau strategol ar gyfer y rhanbarth ac yn derbyn cefnogaeth o £100 miliwn sef buddsoddiad ar ran Llywodraeth Cymru dros 10 mlynedd.

Er mwyn manteisio ar y newid trawsffurfiol yn ardal ehangach Prifddinas - Ranbarth Caerdydd gyda'r Fargen Ddinesig, Tasglu'r Cymoedd a ffrydiau cyllid eraill, mae angen gosod allan y blaenoriaethau strategol ar gyfer adfywio a gwella Bwrdeistref Sirol Caerffili, gan adnabod cyfleoedd a fydd yn gwneud Caerffili yn fwy llewyrchus, yn iachach, yn gryfach ac yn fwy cyfartal ac yn sefydlu blaenoriaethau fydd yn gydnaws â gwaith rhanbarthol, yn ei wella ac yn barod i gael eu cyflawni.

Mae'r strategaeth yn cydnabod bod nifer fawr o wahanol ffyrdd o gyflawni newid trawsffurfiol ac er mor bwysig yw buddsoddi mewn prosiectau allweddol mewn sectorau

twf uchel, amlwg a chanolbwyntio ar godi gwerth gros o fewn y rhanbarth, ni ddylid bychanu rôl yr Economi Sylfaenol. Dyma'r sectorau hynny sydd yn cyflenwi ein hanghenion economaidd a chymdeithasol o ddydd i ddydd, lle mae'r galw yn lleol, yn fyd-eang ac yn barhaol - megis gofal plant, gofal cymdeithasol, bwyd, manwerthu, ynni a thai. Fel y gellid disgwyl, mae'r sectorau hyn fel arfer yn cynrychioli 40% o'r farchnad lafur ar draws y DU.

Mae'r Strategaeth hon yn canolbwyntio ar 4 thema strategol, sef: **Cefnogi Pobl; Cefnogi Busnes; Cefnogi Ansawdd Bywyd; a Chysylltu Pobl a Lleoedd**. Bydd y themâu hyn yn gosod allan yr egwyddorion sylfaenol ar gyfer adfywio a'r blaenoriaethau strategol sydd i'w hwynebu o dan bob un, er mwyn cwrdd â gweledigaeth y strategaeth erbyn 2023.

Y Gwyndy, Caerphilly

Cefndir

“Pobl, Busnes, Lleoedd” yw’r Strategaeth Adfywio a luniwyd ar gyfer y Fwrdeistref Sirol gan Navigant Consulting ar ran y Cyngor yn 2010. Yn cefnogi’r Strategaeth yr oedd y Cynllun Gweithredu a ddaeth i ben yn 2013. Mae’r Strategaeth a’r Cynllun Gweithredu bellach wedi dyddio ac yn ddi-rym a’r prosiectau a’r cynlluniau ynddynt naill ai wedi eu cyflawni neu heb fod yn berthnasol mwyach.

Mae’r heriau economaidd a wynebwyd gan y Fwrdeistref Sirol a’r ardal ehangach wedi bod yn sylweddol, ac yn amrywiol. Mae llawer i’w ddysgu am y dirwedd economaidd gyfnewidiol, gan gynnwys goblygiadau Brexit ar fasnach a chyllid Ewropeaidd. Fodd bynnag, mae’r angen am gymuned ddeinamig a blaengar a Chynllun Gweithredu ar gyfer adfywio yn hanfodol pan fo llywodraeth leol yn wynebu toriadau cynyddol o safbwynt adnoddau. Yn awr, felly, mae’r angen am Strategaeth Adfywio newydd yn hanfodol.

Mae’r Strategaeth newydd hon o dan y teitl “*Sail i Lwyddiant*” wedi ei gosod yng nghanol tirwedd gyfnewidiol o gyfleoedd buddsoddi digyffelyb ar un llaw a mesurau arbedion ar y llaw arall, lle mae angen mawr am ‘weithredu mewn modd gwahanol’ gydag adnoddau cyfyng. Mae’r Strategaeth yn cynnig y cyfle nid yn unig i’r Cyngor gydlynu ei weithredoedd ei hun i gefnogi adfywio’r Fwrdeistref Sirol, ond yr un mor bwysig mae’n golygu agwedd aml asiantaethol ac ymroddiad gan bartneriaid i gydlynu gweithredoedd er mwyn cyflawni effeithiolrwydd costau, osgoi dyblygu a chynyddu i’r eithaf y manteision i’r Fwrdeistref Sirol.

Cyflwyniad

Mae *Sail i Lwyddiant* yn darparu fframwaith i adfywio Bwrdeistref Sirol Caerffili. O safbwynt adfywio, mae'n sicrhau y daw'r manteision mwyaf oddi wrth unrhyw brosiectau a rhaglenni datblygu mawr, gan sicrhau bod cynigion unigol yn cael eu datblygu fel eu bod yn cyfrannu tuag at ymdrechion adfywio effeithlon a manteisiol i'r Fwrdeistref Sirol. Bydd yn sicrhau bod cyswllt yn cael ei ffurfio a chyfleoedd yn cael eu creu ym Mhrifddinas-Ranbarth Caerdydd, bod gwasanaethau prif lif y Cyngor yn cael eu defnyddio i wasanaethu amcanion adfywio, wrth ffurfio cyswllt hefyd gyda'r amcanion lles a nodir yn Neddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015; y bwriad yma yw gwneud Bwrdeistref Sirol Caerffili yn lle mwy llewyrchus, cryfach, iachach a mwy cyfartal gyda chymunedau cryf a chydlynol.

Dim ond y dechrau yw hwn; Mae Sylfaen ar gyfer Llwyddiant wedi bod yn destun ymgynghoriad eang gyda'r gymuned, busnes

a rhanddeiliaid allweddol. Mae bellach wedi ei gymeradwyo gan y cyngor a bydd gwaith pellach yn dechrau i gyflawni'r Cynllun Cyflawni manwl.

Bydd gweledigaeth strategol a fframwaith polisi gyfredol, gref a phendant gyda blaenoriaethau clir yn helpu partneriaid, y llywodraeth, awdurdodau lleol cyfagos, cyrff rhanbarthol, y gymuned fusnes a phreswylwyr i ddeall sut y gallwn weithio gyda'n gilydd er mwyn cydlynu ymdrechion ar gyfer adfywiad a datblygiad economaidd Bwrdeistref Sirol Caerffili.

Mae *Sail i Lwyddiant* yn trosglwyddo blaenoriaethau strategol i fod yn rhan o ddogfen weithredol fydd yn galluogi'r Cyngor a'i bartneriaid i ddefnyddio cyfleoedd cyllido wrth iddynt ddod i'r amlwg. Caiff ei gefnogi gan sail tystiolaeth gref sydd yn darparu'r cyd-destun a'r data cymdeithasol ac amgylcheddol diweddaraf ar gyfer y Fwrdeistref Sirol. Mae'r sail tystiolaeth yn

adeiladu ar - ac yn derbyn gwybodaeth gan - y gwaith a gyflawnir gan y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus ac adrannau eraill o fewn y Cyngor. Mae 'Sail i Lwyddiant' wedi ei ddatblygu ac yn rhoi sylw i'r saith o amcanion llesiant a nodir yn Neddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 ac yn ymwneud â'r pum modd o weithio (Gweler Atodiad 1).

Un ddogfen allan o gyfres yw'r Strategaeth ac nid yw'n ceisio dyblygu strategaethau perthnasol eraill gan y Cyngor. Caiff y cyd-destun a'r sail tystiolaeth ei ddarlunio yn Ffigwr 1, sydd yn dangos y newid yn y cyd-destun polisi yn lleol ac yn rhanbarthol rhwng dyddiau 'Pobl, Busnes, Lleoedd 2020' a'r Strategaeth newydd 'Sail i Lwyddiant 2018'.

Mae'r Strategaeth yn un o gyfres o ddogfennau sydd yn cynnwys:

- **Y Sail Tystiolaeth:**

Dogfen yw hon sydd yn cynnwys y data

sylfaenol, wedi ei drefnu o dan themâu Strategaeth, yn darparu'r cyd-destun a'r data economaidd, cymdeithasol ac amgylcheddol diweddaraf ar gyfer y Fwrdeistref Sirol. Mae hyn yn rhoi meincnod ar gyfer monitro effaith y Strategaeth.

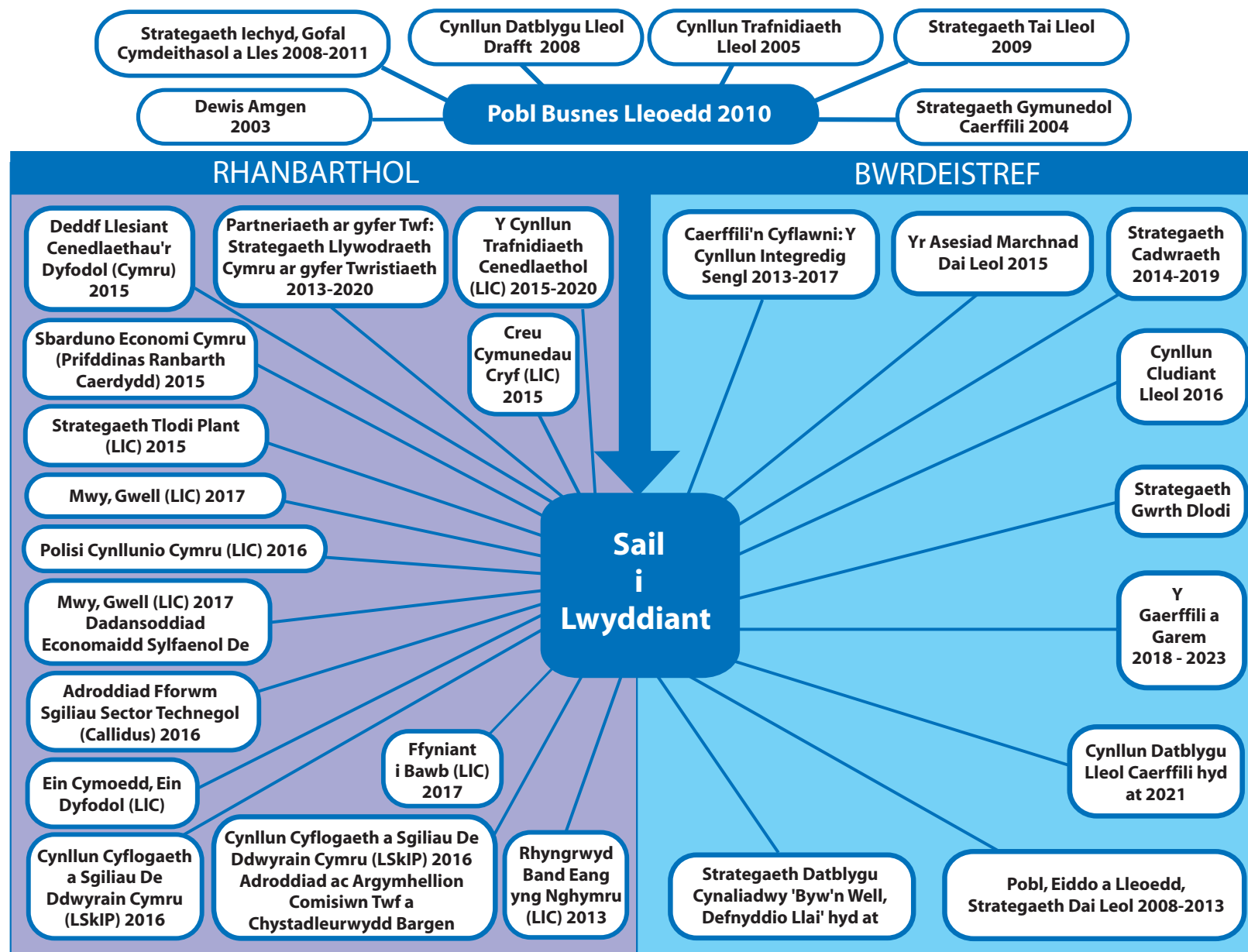
- **Y Strategaeth Ddrafft:**

Sylfaen ar gyfer Llwyddiant yw'r ddogfen weithredol sy'n nodi'r blaenoriaethau strategol ar gyfer adfywio.

- **Y Cynllun Gweithredu:**

Mae hwn yn cynnwys prosiectau, mentrau a strategaethau sydd yn anelu at gyflawni'r gweithredoedd a nodir o dan bob thema yn y Strategaeth. Mae natur y camau a'r ymyraethau yn amrywio'n sylweddol, o brosiectau ar raddfa fechan drwodd i raglenni cyfalaf enfawr a chymhleth. Pwrpas y cynllun gweithredu yw datblygu rhaglenni a phrosiectau fel eu bod yn haws eu gwireddu ac er mwyn llawn ddefnyddio'r cyfleoedd cyllido wrth iddynt ddod i'r amlwg.

Ffigwr 1: Newid Amgylchiad Polisi

Yr Heriau

Er bod cynnydd amlwg wedi ei wneud o safbwynt adfywio seilwaith Bwrdeistref Sirol Caerffili, mae eto angen camau fydd yn edrych ar y problemau economaidd-gymdeithasol strwythurol a hir dymor yn yr ardal. Yr her yw canfod modd i sicrhau twf yn yr economi a ddaw â budd i bob un o'n dinasyddion ac a fydd ymhen amser yn disodli cyflogau isel, anghyfartaledd a diweithdra.

Mae angen agwedd strategol a chydlynol tuag at fuddsoddiad - agwedd sydd yn cysylltu penderfyniadau buddsoddi gyda deilliannau sydd wedi eu targedu ac yn canolbwyntio ar agwedd ddiwyro tuag at fynd i'r afael â rhai o'r problemau mwyaf dyrys y mae'r Fwrdeistref Sirol yn eu hwynebu.

Yr heriau pellach ar gyfer Caerffili yw'r canlynol:

- i Lleihau tlodi, mae gan Fwrdeistref Sirol Caerffili 110 o Ardaloedd Cynnyrch Ehangach Haen Is (LSOAs), ac mae

14 o'r rhai hyn ymhlith y 10% mwyaf difreintiedig yng Nghymru;

- Lefelau uchel o deuluoedd allan o waith;
- Lefel uchel o bobl ar fudd-daliadau, yn cynnwys budd-daliadau analluogrwydd
- Gwella iechyd. Mae anghydraddoldeb iechyd yn parhau, a'r rhai sydd yn byw yn yr ardaloedd lleiaf difreintiedig yn byw 18 mlynedd yn hirach na'r rhai â'u cartrefi yn yr ardaloedd mwyaf difreintiedig;
- Lefelau isel o gymwysterau a sgiliau ymhlith y boblogaeth oed gwaith;
- Cyrhaeddiad addysgol islaw'r cyfartaledd;
- Lefelau incwm isel. Bwrdeistref Sirol Caerffili yw'r 5ed allan o 10 Awdurdod De Ddwyrain Cymru o safbwynt incwm;
- Angen gwella Gwerth Ychwanegol Gros (GYG). Er bod GYG ar gyfer Cymru gyfan yn isel o gymharu gyda'r ffigwr ar gyfer y DU, mae gwahaniaeth mewn enillion rhwng Cymoedd Gwent ac Ardal Adfywio Blaenau'r Cymoedd o gymharu gyda GYG yr ardal i'r de o'r Fwrdeistref Sirol;

- Sefydlu busnesau. Er bod nifer y cwmnïau gweithredol o fewn Caerffili wedi cynyddu, mae cyfran Caerffili o fusnesau rhanbarthol wedi dirywio'n raddol wrth i'r rhanbarth cyfan sefydlu cwmnïau gweithredol ar raddfa gyflymach;
- Cynnal a gwella ein canol trefi presennol fel canolfannau ar gyfer gweithgaredd, buddsoddiad ac adfywiad;
- Cynyddu ac arallgyfeirio'r stoc dai trwy ddarparu tai o'r newydd a chynyddu i'r eithaf y posibilrwydd o ddarparu tai fforddiadwy;
- Gwella ansawdd y stoc dai bresennol;
- Tagfeydd ar y rhwydwaith priffyrdd strategol yn ystod cyfnodau prysuraf y dydd mewn 2 leoliad h.y. yr A472 ffordd strategol dwyrain - gorllewin canol y cymoedd trwy Maesycwmer; a chyffyrdd Ffordd Osgoi Gogledd Caerffili;
- Maint, argaeledd a chostau trafnidiaeth gyhoeddus.

Y Cyfleoedd

Ein bwriad yn y tymor hir yw adeiladu bwrdeistref sirol sydd yn llewyrchus, yn gadarn, yn iach ac yn fwy cyfartal gyda chymunedau cydlynol a chryf. Wrth symud y Fwrdeistref Sirol yn ei blaen, mae nifer o gyfleoedd allweddol:

Bargen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth

Caerdydd: Mae Prifddinas-Ranbarth Caerdydd wedi sicrhau bargen gwerth £1.2 biliwn. Yn ystod ei chyfnod, mae partneriaid lleol yn disgwyl i'r Fargen Ddinesig gynhyrchu hyd at 25,000 o swyddi newydd a thynnu i mewn £4 biliwn ychwanegol trwy fuddsoddiad sector preifat. Bydd y Fargen Ddinesig yn darparu lefel anhygoel o gyllid ar gyfer prosiectau gyda'r bwriad o hyrwyddo twf economaidd a chreu swyddi ledled y rhanbarth, a chaiff cyfran sylweddol o'r £1.25 biliwn ei ddefnyddio i gyflawni'r bwriad hwn. Fodd bynnag, caiff y gyfran helaethaf o'r cyllid ei ddefnyddio i gwblhau Metro Prifddinas-Ranbarth Caerdydd. Mae'r Metro yn syniad ar gyfer system drafnidiaeth ranbarthol fydd yn

darparu rhwydwaith drafnidiaeth ansawdd uchel, dibynadwy, effeithlon ac economaidd gynladwy i gefnogi twf economaidd Prifddinas-Ranbarth Caerdydd. Mae lleoliad Caerffili yng nghanol y rhanbarth, ynghyd â'i chyfleoedd o safbwynt economi a thrafnidiaeth, yn ei gosod mewn sefyllfa gref i gyflawni amcanion a bwriadau'r Fargen Ddinesig a'r Metro fel ei gilydd ac i dderbyn manteision sylweddol oddi wrth yr arian hwn.

Ein Cymoedd, Ein Dyfodol: Gweledigaeth Tasglu Gweinidogol y Cymoedd ar gyfer 2021 yw cau'r bwlch rhwng Cymoedd De Cymru a gweddill Cymru trwy helpu 7,000 rhagor o bobl i ganfod gwaith, gan y bydd miloedd o swyddi newydd, teg, diogel a chynladwy wedi eu creu yn y Cymoedd. Hefyd, bydd gan drigolion y Cymoedd fynediad at y sgiliau perthnasol ar gyfer canfod gwaith a chaiff busnesau eu cefnogi'n llawn i dyfu a ffynnu yng Nghymoedd De Cymru. Mae'r tasglu wedi adnabod Caerffili, ynghyd ag Ystrad Mynach, fel Canolbwynt Strategol yn canolbwyntio

ar ddatblygu tai, swyddfeydd, twristiaeth a diwydiant, lle bydd arian cyhoeddus yn cael ei anelu at ddarparu cyfleoedd i'r sector preifat fuddsoddi a chreu swyddi newydd.

Grwpiau Gwaith Cydweithredol: Mae ein cymunedau mwyaf difreintiedig yn haeddu'r gefnogaeth y gallai trefn aml-asiantaethol ei sicrhau er mwyn mynd i'r afael â thlodi. Dylid sefydlu cynlluniau gweithredu a phartneriaethau cydweithredol rhwng y gymuned, y cyhoedd, y sector preifat a'r trydydd sector er mwyn mynd i'r afael â phroblemau tlodi o'u mewn a lleihau anghyfartaledd o fewn y Fwrdeistref Sirol. Dylai'r nod ganolbwyntio ar leihau nifer yr ardaloedd cynnyrch ehangach haen is sydd yn syrthio o fewn y 10% o ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru.

Yr Economi Sylfaenol (FE): Dylid rhoi sylw manylach i'r sectorau allweddol hynny sydd yn cyflenwi hanfodion economaidd a chymdeithasol, lle mae'r galw yn lleol

ac yn barhaol (megis gofal plant a gofal cymdeithasol, bwyd, manwerthu, ynni a thai). Byddai Economi Sylfaenol hyfyw yn annog datblygiad mentrau bach a chanolig eu maint, yn dod yn rhan o gadwyni darparu lleol cadarn ac yn eu cryfhau, ac yn ei gwneud yn bosibl ail fuddsoddi gwerth economaidd o fewn yr ardal tra'n creu cyfleoedd gwaith ledled y Fwrdeistref Sirol.

Cynlluniau Gwaith a Strategaethau

Targed: Er mwyn manteisio ar gyfleoedd adfywio a chyfleoedd datblygu ar gyfer safleoedd ac adeiladau allweddol ledled y Fwrdeistref Sirol bydd angen cyfres o gynlluniau a strategaethau cyfredol. Caiff rhai o'r strategaethau hyn eu cyflawni ar lefel ranbarthol, a bydd eraill ar raddfa leol. Dylai cynlluniau o'r fath amlygu rhaglen ar gyfer buddsoddi - rhaglen a fydd o gymorth i ddenu adnoddau o ystod eang o ffynonellau cyllido, gan gynnwys - er enghraifft - Bargaen

Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd, Cyllid Llywodraeth Cymru a Chyllid Ewropeaidd.

Mae enghreifftiau o Gynlluniau Gwaith a Strategaethau o'r fath yn cynnwys:

- Strategaeth Cronfa Loteri Treftadaeth Adolygedig;
- Cynllun Rheoli Cyrchfannau;
- Cynlluniau Gweithredu Canol Trefi Adolygedig/prif gynlluniau (Risga, Bargod, Ystrad Mynach, Coed Duon, Caerffili);
- Strategaeth Canolbwynt Metro;
- Cynlluniau Cymdogaeth;
- Cynllun Gweithredu Cydweithredol ar gyfer Parc Lansbury;
- Astudiaeth Lle Dwfn Rhymni

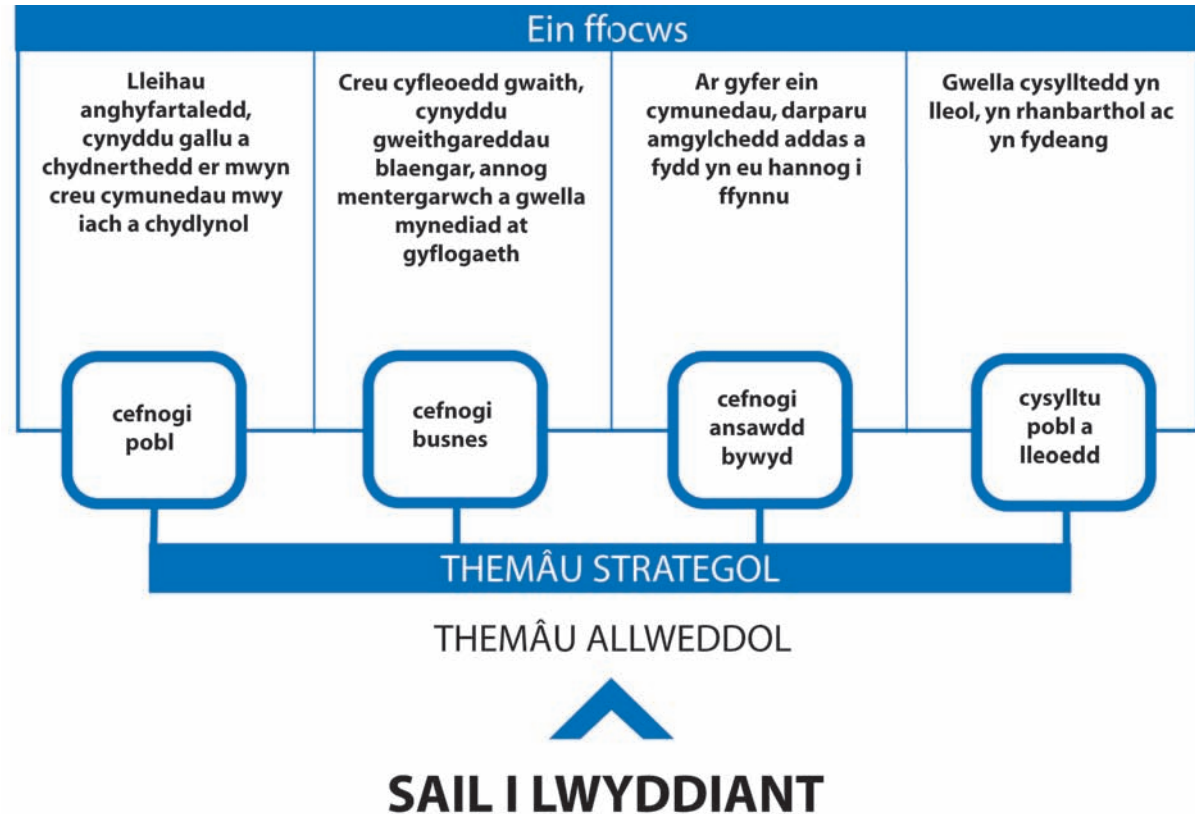

Y Weledigaeth

Y weledigaeth ar gyfer y Strategaeth yw:

“Gwneud Bwrdeistref Sirol Caerffili yn lle mwy llewyrchus, cadarn, iach a chyfartal gyda chymunedau cryfion cydlynol lle mae gan bawb y gallu i gyfranogi a gwneud gwahaniaeth, lle caiff llwyddiannau lleol eu dathlu, lle caiff ymwelwyr groeso a lle mae’r preswylwyr yn falch o ddweud i ble maent yn perthyn.”

Caiff y Strategaeth ei gosod allan o dan 4 Thema Strategol - pob un â ffocws ychydig yn wahanol - sef:

Cefnogi Pobl

Mae tlodi yn cael effaith ddofn a pharhaol ar fywydau pobl, yn effeithio ar wahanol agweddau megis pa mor hir y bydd pobl fyw, peryglon trais yn y cartref neu eu cyrhaeddiad yn yr ysgol.

Gwaith, addysg a gwella sgiliau yw'r arfau gorau yn erbyn tlodi a'i effeithiau. Mae'n bwysig helpu pobl i ddod allan o dlodi a'u helpu i ganfod gwaith yn ogystal â chefnogi'r rhai nad yw'n bosibl iddynt weithio. Er gwaithaf y pryder ynghylch y cynnydd mewn tlodi ymysg y rhai sydd mewn gwaith, credir mai gwaith yw'r ffordd orau i helpu pobl allan o dlodi.

Mae angen gwirioneddol cynyddu mentergarwch a gwaith o fewn y Fwrdeistref Sirol a ccchysylltu pobl gyda busnes a chreu amgylchedd adfywiol i bobl a busnesau fel ei gilydd. Er bod heriau economaidd anodd yn wynebu nifer o rannau o'r Fwrdeistref Sirol, mae'r egwyddorion allweddol o ddiogelu swyddi, datblygu'r economi a chynyddu

twf yr un mor berthnasol dros holl ardal y Fwrdeistref Sirol. Trwy weithio mewn partneriaeth gyda busnesau a diwydiant, bydd y Cyngor yn ceisio cynyddu argaeledd swyddi o ansawdd ac adnabod cyfleoedd i wella mynediad preswylwyr at y swyddi hynny.

Gall sicrhau bod gan y gweithlu ystod eang o sgiliau a lefelau addysg fod o gymorth i gynyddu busnes a hefyd i ddenu rhagor o fusnes. Mae angen canfod ffyrdd o wella hyder a sefydlu diwylliant o ddysgu o fewn y gweithlu gan ganolbwyntio'n benodol ar weithwyr sydd ag ychydig - neu ddim - cymwysterau ond sydd eto yn meddu ar sgiliau gwerthfawr a phrofiad y gellir eu trosglwyddo i eraill. Hefyd, mae'n ofynnol rhoi cefnogaeth alwedigaethol i blant a phobl ifanc er mwyn hyrwyddo eu dealltwriaeth o'r math o waith sydd ar gael iddynt o fewn y rhanbarth, a'u helpu i wneud dewisiadau doeth a fydd yn eu harwain i fyd gwaith. Yn

benodol, mae'n bwysig sicrhau bod ganddynt y sgiliau meddal a'r sgiliau technegol sydd eu hangen ar gyfer y gwaith sydd ar gael iddynt. Mae hefyd yn bwysig rhoi hyder i bobl ifanc - yr hyder a'r sgiliau fydd yn eu hannog i fentro a gwneud iddynt sylweddoli y gallant hwy fod yn bobl busnes y dyfodol.

Ein nod yw gwneud gwahaniaeth i fywydau ein preswylwyr. Mae 'Cefnogi Pobl' yn golygu galluogi pobl i dorri'n rhydd oddi wrth rwystrau tlodi, ehangu cyfleoedd, galluogi pobl i gyflawni eu gobeithion a gwella eu llesiant, lleihau anghyfartaledd, gwella iechyd a chyraeddiadau addysgol, gwella sgiliau a helpu pobl i sicrhau gwaith.

Yn sail i'r thema hon mae'r meddylfryd na ddylid edrych ar dwf economaidd ar ei ben ei hun ond yn hytrach fel sail i'r gobeithion sydd gennym ar gyfer pob person a chymuned o fewn y Fwrdeistref Sirol, lle mae gwaith yn ganolog i sefydlu gwell rhagolygon o safbwynt iechyd a bywyd.

Prif amcanion thema Cefnogi Pobl yw'r canlynol:

- *Cynyddu cyflogadwyedd a llwybrau tuag at waith trwy sicrhau bod gwasanaethau yn gydlynol a bod cefnogaeth addas ar gael;*
- *Cynyddu lefelau sgiliau a chyrhaeddiad addysgol;*
- *Lleihau diweithdra;*
- *Gwella iechyd corfforol ac emosiynol ein trigolion;*
- *Cynyddu cadernid trwy ddatblygu Economi Sylfaenol;*
- *Lleihau nifer y bobl sy'n byw mewn cymunedau difreintiedig trwy fynd i'r afael ag anghyfartaledd.*

Ein blaenoriaethau allweddol yw'r canlynol:

SP1: Cynyddu cyflogadwyedd preswylwyr trwy weithio gyda phartneriaid ac annog darparwyr sgiliau i anelu eu hyfforddiant/eu haddysg tuag at gyfleoedd gaiff eu creu gan fuddsoddiadau ac ardaloedd twf busnes o

fewn Prifddinas-Ranbarth Caerdydd, annog darparwyr addysg a sgiliau i fod yn fwy ymatebol, alinio cyrsiau i gwrdd â gofynion cyflogwyr a sefydlu cyswllt cryfach rhwng y Sector Preifat, y Sector Cyhoeddus, y Trydydd Sector a'r Darparwyr Hyfforddiant.

SP2: Codi cyrhaeddiad addysgol mewn ysgolion er mwyn sicrhau bod gan bobl y sgiliau a'r addasrwydd angenrheidiol ar gyfer gwaith. Mae hyn yn golygu cydnabod pwysigrwydd hyfforddiant galwedigaethol yn ogystal â chymwysterau academiaidd a darparu cefnogaeth a chynghor gyrfaoel er mwyn sicrhau'r llwybr dysgu gorau ar gyfer unigolion.

SP3: Lleihau Cyfraddau Diweithdra trwy wella'r modd y mae sefydliadau yn cydlynu ac yn darparu gwasanaethau, cefnogi preswylwyr di-waith, cefnogi mecanweithiau sydd yn annog mynediad at waith, gweithio gyda phartneriaid i ymrwymo i leoliadau, darparu prentisiaethau a chyswllt cryfach rhwng darparwyr addysg a hyfforddiant, y gymuned fusnes, y sector cyhoeddus a'r trydydd sector.

SP4: Gwella cydnherthedd yr economi trwy gefnogi a datblygu'r economi sylfaenol

Mae'r economi sylfaenol yn gwneud cyfraniad sylweddol i'r GYG yng Nghymru, ac nid yw Caerffili yn eithriad. Hefyd, mae'n darparu gwasanaethau hanfodol o fewn cymunedau ac wrth bod yr economi sylfaenol wedi ei wasgaru yn bur gyfartal dros yr holl Fwrdeistref Sirol, fe allai cefnogaeth i'r sector hwn gael effaith sylweddol ar economi yr ardal gyfan. Mae'n bwysig nodi hefyd y byddai cefnogi busnesau yn yr Economi Sylfaenol yn symbylu datblygiad y tu allan i goridor yr M4.

SP5: Datblygu sgiliau mewn ardaloedd twf allweddol. Cafodd Bwrdd Sgiliau a Chyflogaeth Prifddinas- Ranbarth Caerdydd ei sefydlu (yn ychwanegol at drefniadau cyfredol) er mwyn sicrhau bod darpariaeth sgiliau a chyflogaeth yn y rhanbarth yn ymateb i anghenion busnesau a chymunedau. Mae ffocws Llywodraeth Cymru ar y meysydd twf canlynol: Uwch Ddeunyddiau & Chynhyrchu, Adeiladu, Gwasanaethau Ariannol a Phroffesiynol, TGCh, (diogeled

seiber, rhynggrwyd a data analytig) ac Economi Sylfaenol Dynol. Felly mae'n bwysig gwella sgiliau pobl leol yn y meysydd allweddol hyn, er mwyn sicrhau y gallant gymryd mantais o'r cyfleoedd presennol a'r cyfleoedd cyflogaeth a ddaw yn sgil y buddsoddiad sylweddol yn yr ardaloedd twf hyn ac annog a chefnogi diwylliant o ddysgu a datblygu parhaus o fewn y gweithlu yn awr ac yn y dyfodol.

SP6: Targedu ymyrraeth gyda grwpiau allweddol. Mae rhai grwpiau yn fwy tueddol o fod yn gynefin â thlodi ac effeithiau byw mewn awyrgylch difreintiedig. Er mwyn torri 'cylch' tlodi mae'n rhaid mynd i'r afael â grwpiau allweddol sydd yn cynnwys pobl nad ydynt mewn addysg, cyflogaeth na hyfforddiant (NEETS) ac rhai sydd wedi cael profiadau Niweidiol Mewn Plentynodod (ACEs). Bydd magu cryfder yn gynnar a gwella iechyd a lles pobl ifanc nid yn unig yn gwella cyfleoedd bywyd yr unigolion hynny ond hefyd yn lleihau'r tebygolrwydd y bydd ymddygiad negyddol yn cael ei drosglwyddo i genedlaethau'r dyfodol.

SP7: Sicrhau bod 'pecyn gwasanaethau' clir a chydlynol ar gael er mwyn ailgysylltu pobl gyda gwaith.

Mae nifer sylweddol o gynlluniau a mentrau hyfforddi yn cael eu cynnal gan ddarparwyr hyfforddiant a gwasanaeth o fewn y Fwrdeistref Sirol. Ar y funud nid oes cydlynad clir rhwng y gwahanol ddarparwyr gwasanaeth na sicrwydd bod anghenion y cyfranogwyr yn cael eu cwrdd a bod cyfleoedd o safbwynt mynediad at waith yn cael eu defnyddio i'r eithaf yn lleol ac yn rhanbarthol. Mae hyn yn golygu rhaglenni sydd yn annog llwybrau at waith a hefyd darparu cyngor o safbwynt budd-daliadau, gofal plant a gwasanaethau prif lif eraill. Mae'n ofynnol i'r rhai hyn i gyd ganolbwyntio'n glir ar yr heriau sydd ynghlwm wrth fod yn ddi-waith, a chefnogi pobl mewn gwaith i barhau mewn gwaith.

SP8: Cefnogi ymyrraethau er mwyn gwella iechyd Rhoi sylw i ddeiet, gweithgareddau corfforol neu unrhyw arferion bywyd a allai wneud i bobl ymddwyn mewn modd penodol, lle bydd ffactorau cymdeithasol ac amgylcheddol cymhleth yn bodoli. Mae

llawer o broblemau iechyd yn arddangos graddfa gymdeithasol gref, yn golygu bod perthynas agos iawn rhwng niweidio yn gymdeithasol a phersonol, salwch a marwolaeth gynnar o fewn grwpiau sydd yn fwy economaidd ddifreintiedig. Er mwyn lleihau anghyfartaledd iechyd ac er mwyn atal afiechyd mae'n ofynnol mynd i'r afael â'r rhesymau cymdeithasol ehangach sydd yn effeithio ar iechyd. Mae llawer o resymau cymdeithasol yn effeithio ar iechyd, gan gynnwys cyfleoedd bore oes yr unigolion, eu haddysg, cyfleoedd gwaith, y cartrefi y maent yn byw ynddynt, a'r bwyd y maent yn ei fwyta. Er mwyn atal afiechyd, mae'n bwysig mynd i'r afael â'r penderfynyddion cymdeithasol ehangach hyn.

SP9: Lleihau anghyfartaledd trwy leihau nifer yr ardaloedd cynnyrch ehangach sydd o fewn y 10% mwyaf difreintiedig yng Nghymru. Cefnogi ein cymunedau mwyaf difreintiedig trwy gamau aml-asiantaethol er mwyn dileu tlodi a chreu cymunedau bywiog y bydd

pobl eisiau byw a gweithio ynddynt a dweud gyda balchder mai yma mae eu cartref. Mae'n ofynnol llunio cynlluniau gweithredu a'u targedu trwy sefydlu partneriaeth waith gref rhwng y cymunedau, y sectorau preifat a chyhoeddus a'r trydydd sector, er mwyn mynd i'r afael â thlodi a'r problemau a ddaw yn ei sgil.

SP10: Sicrhau bod Caffael Diwylliannol yn ystyriaeth allweddol wrth gaffael gwasanaethau.

Dylid rhoi blaenoriaeth i werth cymdeithasol hirdymor yn hytrach na'r pris gorau gan fod hyn ynddo'i hun yn arwain at fanteision trwy greu cadernid economaidd a fydd yn ei dro yn tynnu pwysau oddi ar y gwasanaethau cyhoeddus lleol a'r llywodraeth yn y tymor hir.

SP11: Mynd i'r afael â thlodi mewn gwaith.

Er y cydnabyddir mai gwaith yw'r ffordd orau allan o dlodi, mae tlodi mewn gwaith yn broblem sylfaenol. Mae angen polisi aml lefel ac ymyrraeth gan y llywodraeth er mwyn ymateb i'r mater hwn; fodd bynnag, ar lefel leol dylai'r Cyngor a'i bartneriaid hyrwyddo

ffyniant trwy geisio gwella tâl ac amodau ac ansawdd bywyd y rhai sydd mewn swyddi ansicr neu swyddi cyflogau isel. Mae'r Cyngor ar y funud yn talu'r cyflog byw a bydd yn annog ei bartneriaid i flaenoriaethu caffael nwyddau a gwasanaethau gan fusnesau cydwybodol sydd yn talu'r cyflog byw, sydd heb fod yn gweithredu cytundebau oriau sero, ac sydd yn cynnig telerau ac amodau teg i'w gweithwyr.

SP1 Cynyddu Cyflogadwyedd	Camau Gweithredu	Cyflenwi
Darparu cyfleoedd hyfforddiant sydd yn cynnig llwybrau tuag at gyflogadwyedd ac yn cynyddu nifer y bobl sydd yn economaidd weithredol.	1. Sefydlu cysylltiadau cryfach rhwng y Bartneriaeth Ranbarthol (LSKIP) a darparwyr a gwasanaethau lleol er mwyn alinio darpariaeth ac osgoi dyblygu ymdrech wrth ddarparu cyfleoedd hyfforddiant. 2. Datblygu rhaglen gydweithredol o wirfoddoli, gan amlygu hyn fel llwybr at les personol a gwaith, hefyd hyrwyddo gwirfoddoli corfforaethol. 3. Sefydlu rhaglen brentisio i bob oed ar draws holl sefydliadau sy'n aelodau o'r Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus yn unol â blaenoriaethu'r Fargen Ddinesig, ac yn gysylltiedig â Rhaglenni Cefnogi Gwaith Llywodraeth Cymru gyda phwyntiau mynediad cydweithredol. 4. Darparu cefnogaeth a hyfforddiant i bobl sydd yn hirdymor ddi-waith ac yn economaidd anweithredol - fel y gallant ennill sgiliau a sicrhau gwaith drwy'r Rhaglenni Cymunedau am Waith a Chymunedau am Waith a Mwy. 5. Sicrhau bod rhaglenni gwaith a sgiliau sydd yn cefnogi'r rhai pellaf oddi wrth waith yn gydlynol a gweithio gyda chyflogwyr i ddatblygu cymalau fydd yn sicrhau bod hyn yn digwydd. 6. Cefnogaeth barhaol i fentrau gwaith, gan gynnwys Pontydd i Waith; Sgiliau Gweithio i Oedolion 2; Ysbrydoli i Weithio; Ymgysylltu a Datblygu leuenctid yn y Cynllun Cynnydd a datblygu dulliau cyfredol o ariannu mentrau pan ddaw Cronfeydd Ewrop i ben. 7. Archwilio modelau newydd ar gyfer y gweithlu gyda phartneriaid er mwyn cynnwys amrywiaeth ehangach o bobl broffesiynol gyda gwahanol sgiliau ac arbenigedd i adlewyrchu anghenion gwaith y boblogaeth.	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 LIC/LSkiP/Sectorau Preifat a Chyhoeddus/Prifysgolion a Darparwyr Addysg/Prifddinas - Ranbarth Caerdydd/Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus.Y Trydydd Sector.

SP1 Cynyddu Cyflogadwyedd	Camau Gweithredu	Cyflenwi
Rhoi sylw i'r diffyg cyfatebiaeth rhwng y sgiliau sydd eu hangen er mwyn cael mynediad at swyddi yn y rhanbarth (digidol, technegol a meddal) a'r hyfforddiant a ddarperir trwy'r cwrwllwm a thrwy ddarparwyr hyfforddiant.	8. Hwyluso'r berthynas rhwng busnesau a darparwyr addysg lleol a Gyrfa Cymru er mwyn sicrhau bod gan bobl y cyflogadwyedd perthnasol a sgiliau mentergarwch. 9. Annog mentergarwch o fewn ysgolion trwy gael yr holl ysgolion i gymryd rhan yn y Rhaglen Menter yr Ifanc (ar y funud 50% yn unig o ysgolion y Fwrdeistref Sirol sydd yn cymryd rhan yn y rhaglen). 10. Gweithio gyda busnesau er mwyn deall beth yw'r anghenion cyfredol a beth fydd anghenion y dyfodol er mwyn sicrhau bod sgiliau a chynlluniau prentisiaeth yn cwrdd â'u hanghenion. 11. Darparu cyngor gyrfaol fydd yn anelu at helpu pobl ifanc i gael mynediad at waith yn y Fwrdeistref Sirol ac yn yr ardal ehangach, a datblygu adnodd i gefnogi profiad gwaith. 12. Gweithio gyda darparwyr hyfforddiant er mwyn sicrhau bod cyrsiau wedi eu cynllunio i gwrdd ag anghenion cyflogwyr. 13. Cryfhau'r berthynas rhwng cwmnïau diwydiannol ag ysgolion a chymunedau lleol er mwyn annog pobl yn gyffredinol i ystyried gyrfaedd mewn sectorau twf gan gynnwys diwydiannau digidol.	8, 9, 10, 11, 12, 13 LIC/LSkiP/Sectorau Preifat a Chyhoeddus/Prifysgolion a Darparwyr Addysg/Prifddinas-Ranbarth Caerdydd 14 LIC, Partneriaeth Sgiliau Dysgu Medrau ac Arloesi/Sectorau Preifat a Chyhoeddus/Prifysgolion a darparwyr Addysg/Cabinet Prifddinas-Ranbarth Caerdydd
Darparu achrediad am sgiliau penodol sydd yn draddodiadol wedi eu derbyn fel cymwysterau ffurfiol.	14. Gweithio gyda busnesau a darparwyr hyfforddiant er mwyn sicrhau cymwysterau trwy hyfforddiant yn y gwaith - bydd hyn yn annog cynnydd ac yn rhyddhau swyddi lefel mynediad.	

SP2 Cyrhaeddiad Cyflogadwyedd Uwch	Gweithredu	Cyflenwi
Gwella'r cyswllt rhwng ysgolion a busnesau lleol.	15. Cryfhau perthynas cwmnïau diwydiannol gydag ysgolion a chymunedau lleol er mwyn annog pobl ifanc i ystyried gyrfaedd mewn sectorau twf gan gynnwys diwydiannau digidol.	15, 16, 17 LIC/LSkiP/ Sectorau Preifat a Chyhoeddus/Prifysgolion a darparwyr Addysg/ Prifddinas - Ranbarth Caerdydd
Darparu gwell cyngor i bobl ifanc o safbwynt cyfleoedd gwaith a'r addysg/sgiliau angenrheidiol ar eu cyfer.	16. Darparu cyngor gyrfaol sydd yn anelu at helpu pobl ifanc i gael mynediad at swyddi yn y Fwrdeistref Sirol ac yn y rhanbarth ehangach. 17. Gweithio gyda darparwyr hyfforddiant er mwyn sicrhau bod cyrsiau yn cwrdd ag anghenion cyflogwyr.	
Lleihau canran y boblogaeth oed gwaith sydd heb gymwysterau a gwella lefelau llythrennedd a rhifedd ymysg yr holl boblogaeth.	18. Sefydlu rhaglen hyfforddi ar gyfer pob oedran sy'n cefnogi ac yn darparu cyfleoedd i bobl ennill cymwysterau drwy gefnogi rhaglenni megis Cymunedau dros Waith a Chymunedau am Waith a Mwy. 19. Ehangu'r cyfleoedd ar gyfer dysgu drwy integreiddio gweithgareddau sy'n gysylltiedig â diwylliant, chwaraeon a hamdden.	18 LIC/LSkiP/Sectorau Preifat a Chyhoeddus/ Prifysgolion a darparwyr Addysg/Prifddinas - Ranbarth Caerdydd 18 LIC/LSkiP/Sectorau Preifat a Chyhoeddus/ Prifysgolion a darparwyr Addysg/Prifddinas - Ranbarth Caerdydd

SP3 Gostwng Lefel Diweithdra	Gweithredu	Cyflenwi
Cynllunio ymyrraeth trwy adnabod unrhyw fylchau yn y gwaith o ddarparu gwasanaethau cefnogi gwaith.	20. Gweithio gyda sefydliadau cyhoeddus, preifat a thrydydd sector er mwyn darparu cofnod o'r gefnogaeth gwaith sydd ar gael yn gyfredol. Bydd hyn yn osgoi dyblygu gwaith ac yn symleiddio'r llwybr tuag at gefnogi gwaith tra hefyd yn sefydlu trefn gyffredinol o gyfeirio pobl at y dulliau cefnogi mwyaf addas ar gyfer eu hanghenion unigol hwy eu hunain. Datblygu un pwynt mynediad fel bod pobl yn cael eu cyfeirio at y gwasanaeth cefnogi mwyaf addas trwy Raglenni Cymunedau i Waith a Chymunedau yn Gyntaf a Mwy.	20 LIC/LSkiP/Sectorau Preifat a Chyhoeddus/Prifysgolion a darparwyr Addysg/Prifddinas-Ranbarth Caerdydd (Coleg Gwent, Coleg y Cymoedd)/Prifddinas-Ranbarth Caerdydd

SP4 Cynyddu cryfder a chefnogi datblygiad yr Economi Sylfaenol	Gweithredu	Cyflenwi
Sicrhau economi gref trwy gynyddu i'r eithaf y cyfleoedd gwaith yn yr economi sylfaenol lleol - busnesau yr ydym yn eu defnyddio o ddydd i ddydd ac sydd ym mhobman o'n cwrmpas.	21. Ystyried cefnogaeth benodol ar gyfer gwasanaethau a dargedir, busnesau micro a bach, busnesau sy'n cychwyn a hunangyflogaeth o fewn y Fwrdeistref Sirol trwy adfywio a darparu cefnogaeth fusnes yn lleol er mwyn cydlynau a chynyddu i'r eithaf y cyfleoedd sydd yn codi ar lefel ranbarthol drwy'r Fargen Ddinesig. 22. Gweithio gyda busnesau er mwyn cynyddu dealltwriaeth o'r cyfleoedd a gynigir gan yr Economi Sylfaenol ac ehangu cefnogaeth busnes i gynnwys y sectorau allweddol sydd yn cynnwys adeiladu, ynni, iechyd a gofal cymdeithasol, twristiaeth, manwerthu a bwyd. 23. Gweithio gyda darparwyr hyfforddiant ac addysg er mwyn cynyddu ymwybyddiaeth o yrfaeodd o fewn yr Economi Sylfaenol a'r sgiliau a'r hyfforddiant sydd angen eu darparu er mwyn gwneud yn fawr o'r cyfleoedd.	21, 22, 23, 24 LIC/LSkiP /Sectorau Preifat a Chyhoeddus/Prifysgolion a Darparwyr Addysg (Coleg Gwent, Coleg y Cymoedd)/Prifddinas - Ranbarth Caerdydd
Cefnogi'r Economi Sylfaenol trwy ddatblygu cysylltiadau cyflenwi cryfion yn lleol.	24. Gweithio gyda phartneriaid i gefnogi swyddi lleol trwy ddefnyddio mesurau caffael sydd yn cefnogi cadwynau cyflenwi lleol. 25. Cefnogi cymunedau lleol trwy annog ein prosesau caffael i wario cyllidebau yn lleol pan fo hynny'n bosibl mewn unrhyw fodd. 26. Gweithio gyda phartneriaid i sicrhau'r manteision mwyaf posibl oddi wrth y contractau a osodir gennym.	24, 25, 26 Cyngor/ Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus

SP5 Datblygu sgiliau mewn ardaloedd twf allweddol	Gweithredu	Cyflenwi
Datblygu sgiliau mewn ardaloedd twf allweddol a datblygu rhaglen hyfforddi/sgiliau gydlynol fydd yn galluogi pobl i fanteisio oddi wrth y buddsoddiad yn y cyfleoedd hyn.	27. Gweithio gyda phartneriaid a defnyddio gwybodaeth am y farchnad waith a geir yn y Cynllun Sgiliau Rhanbarthol ac LSkiP er mwyn adnabod maint y twf a pha sgiliau fydd eu hangen yn y dyfodol. 28. Targedu buddsoddiad er mwyn sefydlu prentisiaethau yn rhanbarthol yn y sectorau twf a phrinder. 29. Darparu cyngor gyrfaol wedi ei dargedu a'i gynllunio ar gyfer cyfleoedd gwaith yn awr ac yn y dyfodol a gweithio gyda chyflogwyr er mwyn cryfhau sgiliau cyflogadwyedd a gyrfaedd.	27, 28, 29 LIC/LSkiP/ Sectorau Preifat a Chyhoeddus/Prifysgolion a Darparwyr Addysg/ Prifddinas - Ranbarth Caerdydd
SP6 Targedu ymyrraeth gyda grwpiau allweddol	Gweithredu	Cyflenwi
Targedu grwpiau allweddol er mwyn torri'r 'cylch' tloedi gan fod rhai grwpiau yn fwy tueddol o ddioddef tloedi ac effeithiau oes o fyw mewn difreintedd economaidd.	30. Cefnogi camau i leihau nifer y NEETs trwy ymyrraeth gynnar, gan gynnwys cynnig cyngor gyrfaol yn gynharach a chynyddu cyfleoedd hyfforddiant. 31. Lleihau a lliniaru'r effeithiau o Brofiadau Niweidiol mewn Plentynod drwy wella ymwybyddiaeth o bwysigrwydd profiadau bywyd cynnar ar rhagolygon tymor hir iechyd, cymdeithasol ac economaidd plant o fewn sefydliadau'r Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus, ysgolion a chymunedau.	30 LIC/LSkiP/Prifysgolion a Darparwyr Addysg/ Sector Preifat/Gyrfa Cymru 31 Cyngor/Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus/Y Trydydd Sector

SP7 Sicrhau bod 'pecyn gwasanaeth' clir a chydlynol ar gael er mwyn ail gysylltu pobl gyda gwaith.	Gweithredu	Cyflenwi
Cefnogi mecanweithiau sydd yn annog llwybrau at waith a gwella cyflogadwyedd pobl trwy symud ymaith unrhyw 'rwystrau' i ganfod gwaith.	32. Archwilio mentrau fforddiadwy a gwahanol fentrau gofal plant fydd yn galluogi rhieni i weithio ac archwilio cefnogaeth ar gyfer rhieni sydd mewn gwaith. 33. Gwella mynediad at drafnidiaeth fforddiadwy ac amrywiol.	32, 33 Cyngor/LIC, Adran Gwaith & Phensiynau, Twf Swyddi Cymru/ Gyrfaedd Cymru/ Coleg Gwent, Coleg y Cymoedd/LSkiP
SP8 Cefnogi ymyraethau er mwyn gwella iechyd	Gweithredu	Cyflenwi
Cefnogi ymyrraeth fydd yn rhoi sylw i ddeiet, gweithgaredd corfforol neu unrhyw arferion a allai achosi i bobl ymddwyn mewn ffordd arbennig lle mae ffactorau cymdeithasol ac amgylcheddol cymhleth yn bodoli.	34. Cynyddu dealltwriaeth o fanteision gwaith ataliol o safbwynt iechyd ymysg sefydliadau sy'n bartneriaid. Archwilio ac adnabod mecanweithiau ar gyfer rhoi sylw i'r mater hwn a darparu adnoddau mewn ardaloedd difreintiedig (yn enwedig ar ôl colli Cymunedau'n Gyntaf). 35. Addysgu a hyrwyddo ymddygiad iach o fewn ysgolion/gweithleoedd. 36. Hyrwyddo manteision gweithgaredd corfforol trwy wneud defnydd o'r amgylchedd a gwasanaethau hamdden. 37. Mae grwpiau hunangymorth i helpu pobl sydd am wella eu hiechyd a'u lles eu hunain. Dylai'r Cyngor annog mecanweithiau iechyd amgen drwy gyfeirio at sefydliadau hunangymorth. 38. Archwilio dulliau ar gyfer cynnal y Rhaglen Newid ar Raddfa Fawr i gefnogi a chynyddu gweithgarwch corfforol.	34 Cyngor/Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus 35, 36 Cyngor/Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus/Sector Cyhoeddus/Sector Preifat/Y Trydydd Sector 37, 38 Y Cyngor/Bwrdd y Gwasanaethau Cyhoeddus/Y Trydydd Sector

SP9: Mynd i'r afael ag anghyfartaledd trwy leihau nifer yr ardaloedd cynnyrch ehangach haen is sydd o fewn y 10% mwyaf difreintiedig yng Nghymru.	Action	Delivery
Mae'n hanfodol cau'r bwlch rhwng y cymunedau mwyaf difreintiedig a chymunedau eraill yn y Fwrdeistref Sirol trwy gydlynu pob darpariaeth sector cyhoeddus fel eu bod yn cwrdd ag anghenion aelodau'r cymunedau mwyaf difreintiedig.	39. Mae rhaglenni ar gael sydd wedi eu dylunio i fynd i'r afael â thlodi ac i gefnogi plant, pobl ifanc a theuluoedd ar draws y fwrdeistref. Mae'r strategaethau gwrthdlodi hyn yn drawsbynciol ac yn cynnwys nifer o feysydd polisi. Dylai'r Cyngor barhau i gefnogi a chydlynu rhaglenni gwrth dlodi er mwyn sicrhau'r effaith fwyaf posibl. 40. Bydd y Cyngor yn gweithio gyda'r gymuned leol a'r partneriaid ac yn sefydlu bwrdd cynghrair ar gyfer Parc Lansbury i ddatblygu dull y gellir ei fabwysiadu ar gyfer ardaloedd difreintiedig eraill yn y fwrdeistref. Mae'r 8 ardal y cytunwyd arnynt yn benodol gan y Cyngor a Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus yn cynnwys Rhymni, Fochriw, Trefflip, Stad Parc Bargod, Graig y Rhaca, Parc Lansbury, Ty Sign a Chefn Hengoed sef y cymunedau mwyaf difreintiedig o fewn y Fwrdeistref Sirol.	39, 40 Cyngor/Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus /Tasgluoedd Grwpiau Cynghrair / Sector Preifat/ Darparwyr Ynni /Darparwyr Tai/ Y Trydydd Sector
Rhoi sylw i dlodi tanwydd gan fod 25% o gartrefi o fewn y Fwrdeistref Sirol yn dioddef gan dlodi tanwydd.	41. Gweithio gyda phartneriaid i archwilio a chefnogi mentrau effeithiolrwydd ynni, cynhyrchu ynni adnewyddadwy, prosiectau cynhyrchu ynni cymunedol a chwmnïau ynni cydweithredol lle bo hynny'n bosibl. 42 Archwilio rôl yr economi sylfaenol o ran arbed ynni a chynhyrchu ynni.	41, 42 Cyngor/Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus /Tasgluoedd Grwpiau Cynghrair / Sector Preifat/ Darparwyr Ynni /Darparwyr Tai./Y Trydydd Sector
Lleihau nifer y cartrefi di-waith gan mai gwaith yw'r arf gorau yn erbyn tlodi.	43. Gweithio gyda phartneriaid i archwilio mentrau fydd yn cefnogi gofal plant ac ymyrraeth blynnyddoedd cynnar.	43 Cyngor/Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus/LIC

SP10 Sicrhau bod Caffael Ystyrion yn ystyriaeth allweddol wrth gaffael nwyddau a gwasanaethau	Gweithredu	Cyflenwi
Sicrhau bod busnesau lleol a chadwyni cyflenwi yn derbyn mantais oddi wrth fuddsoddiadau gan y sector cyhoeddus. Cynyddu i'r eithaf werth caffael i'r economi'r Fwrdeistref Sirol a chydabod bod gwerth cymdeithasol hirdymor yn cael blaenoriaeth dros y pris isaf.	42. Sicrhau bod y manteision mwyaf yn dod i'r gymuned trwy ddefnyddio dulliau caffael sydd yn gwario cyllidebau yn yr ardal leol lle bo hynny'n bosibl. 43. Cydweithio a sicrhau y gwerth am arian mwyaf posibl trwy gyd gaffael. 44. Cydweithio a sicrhau y gwerth am arian mwyaf posibl trwy gyd gaffael, gan gynnwys caffael ar y cyd rhwng awdurdodau lleol eraill. 45. Sicrhau bod y manteision mwyaf yn dod i'r gymuned a chynnwys cymalau cymdeithasol ym mhob prif gontract e.e. defnyddio i'r eithaf y swyddi a ddaw yn sgil buddsoddiadau mawr mewn seilwaith gan gynnwys, er enghraifft, y Metro a'r gwaith presennol i ddeuoli'r A465. 46. Lle bo hynny'n bosibl, sicrhau bod y nwyddau a'r gwasanaethau a gafaelir yn adlewyrchu'r egwyddor datblygu cynaliadwy trwy fod yn gynaliadwy, yn garbon isel ac yn foesol gyfrifol.	42, 43, 44, 45, 46 Cyngor/Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus/Sector Cyhoeddus
SP11 Mynd i'r afael â thlodi mewn gwaith	Gweithredu	Cyflenwi
Mynd i'r afael â thlodi mewn gwaith. Dylai'r Cyngor a'i bartneriaid hyrwyddo ffyniant trwy geisio gwella'r cyflogau a'r amodau ac ansawdd bywyd i'r rhai sydd mewn gwaith ansicr gyda chyflogau isel.	47. Ar y funud mae'r Cyngor yn talu'r Cyflog Byw sylfaenol ac yn annog ei bartneriaid yn y gadwyn gyflenwi i flaenoriaethu caffael nwyddau a gwasanaethau gan fusnesau: sydd yn talu cyflog byw sylfaenol; nad ydynt yn gweithredu contract dim oriau; ac sydd yn cynnig telerau ac amodau teg i'w gweithwyr. 48. Hyrwyddo a chefnogi hyfforddiant mewn gwaith o fewn sefydliadau partner Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus a busnesau lleol er mwyn annog uwchsgilio a chynnydd a rhyddhau swyddi lefel mynediad.	47, 48 Cyngor/Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus/Sector Cyhoeddus/Sector Preifat.

Cefnogi Busnes

Er mwyn cynyddu ffyniant a chreu cadernid economaidd, mae'n ofynnol cefnogi busnes ond yn ogystal â hynny, mae angen creu amgylchedd: sydd yn meithrin busnesau'r dyfodol; sydd yn hyrwyddo mentergarwch trwy gefnogi busnes; ac sydd yn sylweddoli pa gyfleoedd economaidd sydd ar gael.

Mae cefnogi ac ehangu busnes cyfredol, denu busnes newydd ac annog sefydlu busnesau newydd- mentrau bach a chanolig eu maint - yn hanfodol i ddatblygiad economaidd Bwrdeistref Sirol Caerffili yn y dyfodol.

Mae'n hanfodol ein bod yn deall cyfansoddiad a lleoliad busnesau, swyddi a gwasanaethau cyfredol ar draws y Fwrdeistref Sirol. Gall y wybodaeth hon fod o gymorth i ddatgelu pa mor dda y mae busnes yn gwasanaethu trigolion lleol ac yn cyfrannu tuag at ansawdd eu bywyd. Yn syth, bydd yn dangos pa ddiwydiannau sydd â'r potensial mwyaf i hyrwyddo twf economaidd yn y dyfodol. Bydd targedu sectorau economaidd

allweddol ar gyfer twf yn cyfeirio ymdrechion datblygu economaidd mewn modd strategol ac yn targedu adnoddau prin yn ddoeth.

Y prif nodau ar gyfer Cefnogi Busnes yw'r canlynol:

- *Adeiladu economi mwy cadarn ac amrywiol ar gyfer y Fwrdeistref Sirol;*
- *Cefnogi twf economaidd, mentergarwch a blaengaredd;*
- *Creu amgylchedd sydd yn meithrin busnes;*
- *Gwella elfen gystadleuol y Fwrdeistref Sirol;*
- *Cynyddu cefnogaeth i fusnesau;*
- *Adnabod safleoedd buddsoddiad busnes allweddol;*
- *Gwella'r cyswllt rhwng busnesau, ysgolion a darparwyr addysg a hyfforddiant.*

Ein blaenoriaethau allweddol yw'r canlynol:

SB1: Adeiladu economi gadarnach a mwy amrywiol fydd yn gallu gwrthsefyll anawsterau yn yr economi ehangach trwy ddatblygu: yr economi sylfaenol; busnesau newydd; SMEs a sefydliadau angor sydd yn cynnig cyfleoedd gwaith yn nes at adref ac yn sicrhau ail gylchdroi cyllid o fewn yr economi leol.

SB2: Cefnogi twf economaidd ac arloesedd.

Mae arloesedd yn flaenoriaeth allweddol i Fwrdeistref Sirol Caerffili. Mae'n rhaid i ni annog twf y sector preifat ac arloesedd os ydym am sicrhau swyddi a ffyniant mewn cyfnod lle mae'r sector preifat yn wan. Mae annog arloesedd yn y sectorau preifat a chyhoeddus ledled y Fwrdeistref Sirol yn elfen ganolog i gryfhau ac amrywio'r economi yn y dyfodol ac yn hanfodol i wella GYG. Mae'n ofynnol sicrhau bod busnesau yn arloesi trwy ddatblygu cynhyrchion, prosesau ac ymarferion rheoli newydd, gwneud y defnydd helaethaf o TGCh; annog cyswllt

cryf rhwng sefydliadau busnes ac addysg; a defnyddio'r syniadau newydd hynny yn llwyddiannus er budd masnach. Er mwyn annog mwy o arloesedd mae'n rhaid sefydlu gwell cysylltiadau rhwng y sectorau preifat a chyhoeddus a'r sefydliadau addysg yn y Fwrdeistref Sirol a'r rhanbarth, yn enwedig y prifysgolion a'r colegau addysg bellach.

SB3: Creu amgylchedd sydd yn meithrin busnes. Bydd yn ofynnol i'r Cyngor a'i bartneriaid allweddol sefydlu amodau marchnata addas fel y gall busnesau ffynnu o fewn Bwrdeistref Sirol Caerffili. Os yw cyfleoedd cyflogaeth o fewn y Fwrdeistref Sirol i'w hystyn i'r eithaf, mae'n hanfodol datblygu gwell dealltwriaeth o anghenion a gofynion busnesau, yn amrywio o'u hanghenion ffisegol o safbwynt maint, ansawdd, costau a lleoliad tir ac adeiladau, i'w gofynion o safbwynt hyfforddiant a sgiliau corfforol. Mae safleoedd o ansawdd da yn brin

ac yn awr mae prinder adeiladau o unrhyw fath na maint sydd yn barod i'w defnyddio ar gyfer unrhyw bwrpas - busnesau bach, busnesau newydd, busnesau mawr neu brosiectau cynhyrchu ar raddfa fawr. Mae'n ofynnol mynd i'r afael â hyn fel mater o frys.

Mae canol trefi ffyniannus yn hollbwysig os yw busnesau am ffynnu a thyfu a'r economi am fod yn llewyrchus. Mae'r Cyngor wedi ymdrechu'n daer i gryfhau ac adfywio canol pob prif dref dros y degawdau diwethaf. Yn ystod y blynyddoedd olaf hyn gwnaed buddsoddiad digyffelyb yn Ystrad Mynach, Coed Duon, Rhisga, Caerffili a Bargod, fodd bynnag, mae angen buddsoddiad pellach os yw busnesau canol tref i lwyddo a ffynnu. Wrth symud ymlaen, os ydym am gwrdd ag anghenion busnesau, mae'n ofynnol adnabod a darparu ar gyfer y mathau gwahanol o fusnesau sydd yn dymuno sefydlu mewn canol trefi

SB4: Safleoedd allweddol a Seilwaith ar gyfer cyfleoedd gwaith. Mae'n bwysig bod

y gwaith o ddylunio a datblygu safleoedd yn cael ei arwain tuag at y lleoliadau mwyaf addas. Mae hyn yn galw am amgylchedd cynllunio ymatebol sydd yn sicrhau ystod addas a chymysgedd o safleoedd gwaith ar gael ar gyfer busnesau - wedi eu lleoli'n addas, fel y gallant ddatblygu ac ehangu. Mae'n ofynnol chwilio am gyfleoedd i greu lleoliadau busnes gwell a mwy cystadleuol, sydd yn ymateb i anghenion busnes ac yn llenwi bylchau o ran cyflenwadau tir, trwy glustnodi safleoedd newydd ar gyfer creu gwaith ledled y Fwrdeistref Sirol.

Mae cymhlethdodau newidiadau strwythurol yn ei gwneud yn anodd bod yn hyderus ynghylch gwir ystod neu natur anghenion tir gwaith yn y dyfodol, yn enwedig pan fo tystiolaeth yn awgrymu bod yr hyn sydd yn digwydd ar y ddaear yn groes i'r hyn a ragdybir, sef bod y galw am dir ar gyfer diwydiant yn parhau yn fwy na'r galw am leoliadau ar gyfer swyddfeydd. Felly mae'n ofynnol gwrthod safleoedd ac adeiladau

gwaith o ansawdd gwael ac annog ailgylchu /ail ddatblygu hen stoc (yn arbennig tir sydd ym meddiant y sector preifat) er mwyn gwneud lle i adeiladau sydd yn fwy addas i gwrdd â gofynion modern.

Mae hefyd yn wir angenrheidiol darparu ar gyfer creu seilwaith fydd yn datblygu safleoedd presennol ar gyfer creu gwaith. Mae hyn yn cynnwys darparu trafndiaeth a seilwaith ffyrdd, gwasanaethau cyhoeddus, band eang, draenio a chyfleusterau hanfodol eraill.

Mae gan gynllunio ran hanfodol i'w chwarae mewn adnabod a pharatoi tir ar gyfer gwaith /defnydd masnachol er mwyn gwneud y defnydd gorau o'r cyfleoedd diguro sydd ar gael gan y Fargen Ddinesig, Metro a Thasglu'r Cymoedd. Er mai gwella'r economi, gwella hygyrchedd a galluogi pobl i gael mynediad at waith yw'r prif fwriad y tu ôl i hyn, mae gan waith y potensial i ail-ddiffinio pentrefi presennol o fewn y Fwrdeistref Sirol. Mae canolbwyntio gwaith/datblygu masnachol

mewn mannau canolog allweddol a hubs strategol, tra'n edrych hefyd am gyfleoedd i sefydlu a datblygu, yn ganolog i lwyddiant economaidd Bwrdeistref Sirol Caerffili yn y dyfodol.

SB5: Cynyddu Cefnogaeth i Fusnesau a Mentergarwch. Cynyddu cefnogaeth i fusnesau a hyrwyddo arloesedd a hunan gyflogaeth er mwyn cynyddu allbwn economaidd a chodi cyfraddau gweithgaredd. Mae gennym eisoes sail gref i adeiladu arno yn nhermau cefnogi busnes, gan gynnwys gwaith Fforwm Busnes Caerffili ac ICE Cymru. Gyda gweithgareddau wedi eu ffocysu'n well a mwy o gydweithio, gellir defnyddio'r system gefnogi busnes yn fwy effeithlon i gwrdd ag anghenion busnes lleol a darparu'r amgylchedd cefnogol ac ymatebol y mae busnesau modern yn ei hawlio. Fodd bynnag, mae gwasanaethau cefnogi busnes a mentrau sector cyhoeddus yn gymhleth ac yn gallu bod yn ddryslyd i ddefnyddwyr gwasanaeth ac mae'n ofynnol gwella'r berthynas cydlynu

a darparu gwasanaethau rhwng sefydliadau. Gan ganolbwyntio ar y cleient, mae hefyd angen datblygu rhwydwaith ymysg darparwyr gwasanaeth er mwyn cynyddu'r defnydd o fusnesau o fewn y sector busnes yn lleol. Yn ganolog i hyn bydd cefnogaeth wedi ei dargedu i wella gallu busnesau i oroesi y tu hwnt i 2 flynedd.

SB6: Gwella'r cyswllt rhwng busnesau, ysgolion a darparwyr addysg a hyfforddiant. Mae Partneriaeth Sgiliau Dysgu ac Arloesedd (LSkIP) yn adnabod ac yn annog cyswllt a chydweithrediad rhwng diwydiant ag ysgolion gan ei bod yn amlwg ar y funud bod diffyg cyfatebiaeth rhwng y sgiliau y gofynnir amdanynt a chyrhaeddiad disgyblion oherwydd y dewisiadau pynciau, gwybodaeth am yrfaeodd, sgiliau sylfaenol a sgiliau hanfodol. Gan fod gofynion busnes a diwydiant yn newid mor gyflym mae'n bwysig i staff dysgu a darparwyr addysg ymateb i'r galw hwn. Bydd gwella'r cyswllt rhwng busnes, ysgolion a darparwyr addysg

a hyfforddiant yn hwyluso hyn ac yn galluogi disgyblion i dderbyn profiad a gwybodaeth am y gwahanol gyfleoedd gwaith.

SB1 Adeiladu economi cadarnach a mwy amrywiol	Gweithredu	Cyflenwi
Cynyddu cadernid trwy ddatblygu Economi Sylfaenol a chefnogi twf busnesau lleol sydd yn cynhyrchu cyfleoedd gwaith yn yr ardal.	1. Cynyddu i'r eithaf y cyfleoedd gwaith o fewn yr economi sylfaenol leol h.y. busnesau a ddefnyddir o ddydd i ddydd megis cwmnïau manwerthu, sefydliadau iechyd a'r diwydiant bwyd; 2. Cynyddu cydlynid rhwng addysg a hyfforddiant a'r sectorau busnes perthnasol er mwyn codi ymwybyddiaeth o'r amrywiaeth o gyfleoedd gwaith yn yr economi sylfaenol gan gynnwys y diwydiant twristiaeth a chroeso a'r sector iechyd a gofal er mwyn sicrhau bod gan fusnesau staff gyda sgiliau cymwys i weithredu. 3. Cynyddu'r cyflenwad o adeiladau busnes addas i bwrpas ar draws yr holl sectorau gan ganolbwyntio ar fusnesau newydd a'r rhai sydd yn dymuno ehangu.	1, 2, 3, Sector Preifat/ Prifddinas - Ranbarth Caerdydd/LIC/Cyngor/ Darparwyr addysg a hyfforddiant/LSkiP
SB2 Cefnogi twf economaidd ac arloesedd	Gweithredu	Cyflenwi
Ychwanegu at y sectorau presennol, amlwg o fewn y Fwrdeistref Sirol a'r rhanbarth, ac annog cyfranogwyr newydd o fewn y sectorau hyn i gynnig deilliannau gyda gwerthoedd uwch.	4. Adnabod safleoedd ar gyfer datblygu canolfannau hybu ac arloesi, gyda golwg ar ddatblygu canolfannau hyrwyddo twf fydd yn cysylltu gyda Phrifddinas - Ranbarth Caerdydd. 5. Gweithio gydag arweinwyr cydnabyddedig yn eu maes a chwmnïau angor i adnabod cyfleoedd o fewn y gadwyn ddarparu a allai arwain at sefydlu clystyrau allweddol o arloesedd. 6. Archwilio'r cyfleoedd a gynigir gan y clwstwr modurol posibl yng Nglyn Ebwy ar gyfer Pennau'r Cymoedd a Rhymni Uchaf yn bennaf. 7. Targedu ac ymarfer dulliau newydd o weithio mewn partneriaeth gyda'r sector preifat ac academia er mwyn canfod dulliau arloesol o weithio er mwyn gwella darpariaeth gwasanaethau craidd megis tai, trafndiaeth, iechyd, gofal cymdeithasol ac ynni.	4, 5, 6 Prifddinas - Ranbarth Caerdydd/LIC/ Cyngor/Sector 7, Prifddinas - Ranbarth Caerdydd/Cyngor/ Sector Preifat/Academia

SB3 Creu amgylchedd fydd yn meithrin busnesau	Gweithredu	Cyflenwi
Sefydlu rhagor o fusnesau newydd cynhenid o fewn y Fwrdeistref Sirol.	8. Ymateb i'r galw am leoliadau busnes o fewn y fwrdeistref yn awr ac yn y dyfodol a cheisio buddsoddi mewn eiddo i gwrdd â'r galw hwnnw. Archwilio'r posibilrwydd o ddatblygu unedau cychwyn busnes o fewn Basn Caerffili lle mae eisoes angen dirfawr gyda dros 100 o fusnesau yn chwilio am safleoedd. 9. Datblygu gwell dealltwriaeth o natur y galw am safleoedd busnes o fewn Caerffili ac ar sail hyn, mabwysiadu dull marchnata sy'n targedu. 10. Sicrhau bod tir o eiddo'r Cyngor sydd yn addas ar gyfer datblygu yn cael ei farchnata yn rhagweithiol. 11. Cydlynu addysg a hyfforddiant fwyfwy gyda sectorau busnes perthnasol.	8, 9, 10, 11 Cyngor/ Prifddinas-Ranbarth Caerdydd/LIC/Darparwyr addysg a hyfforddiant/ LSkip

SB4 Safleoedd allweddol a seilwaith ar gyfer Cyfleoedd Gwaith	Gweithredu	Cyflenwi
Sicrhau bod ystod addas ac amrywiol o safleoedd - o ansawdd da ac wedi eu lleoli'n gyfleus - ar gael i fusnesau ddatblygu ac ehangu.	12. Adnabod tir newydd ar gyfer gwaith trwy'r system gynllunio, yn enwedig o fewn rhan ddeheuol y Fwrdeistref Sirol lle mae'r galw yn uchel a thir addas yn brin. 13. Adnabod safleoedd newydd sydd o bosibl o arwyddocâd rhanbarthol a rhai y byddai buddsoddiad trwy'r Fargen Ddinesig o fantais iddynt (e.e. Parc Busnes Oakdale, Capital Valley, Rhymni, Parc Busnes Caerffili/Ness Tar, Blaenau'r Cymoedd); 14. Annog ad-drefnu ac ail ddatblygu safleoedd gwaith presennol i greu unedau modern, ynni effeithiol i ddisodli rhai o'r unedau mawr, hyn sydd yn cael eu tanddefnyddio neu sydd yn sefyll yn wag. 15. Adnabod mecanweithiau a ffynonellau cyllid posibl ar gyfer rhyddhau safleoedd gwaith presennol a'u gwneud yn fwy deniadol i fuddsoddwyr a busnesau newydd o fewn y Fwrdeistref Sirol. 16. Gwneud y defnydd mwyaf posibl o fuddsoddiad economaidd mewn safleoedd gwaith naill ai trwy gyflogaeth (nifer y swyddi gaiff eu creu), drwy gyfleoedd cadwyn ddarparu neu drwy gyfuniad o'r ddau ddull. 17. Sicrhau mynediad hawdd a fforddiadwy i rwydweithiau digidol, gan gynnwys band eang i gwrdd â gofynion busnes o ddydd i ddydd. 18. Sicrhau amrywiaeth yn y defnydd a wneir o safleoedd gwaith o fewn y Fwrdeistref Sirol. 19. Adnabod cyfleoedd gwaith o gwmpas canolfannau metro er mwyn annog newid moddol a lleihau lefel uchel o deithio i'r gwaith.	12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19 LIC/Sector Preifat/Prifddinas - Ranbarth Caerdydd/Cyngor

SB5 Cynyddu cefnogaeth i fusnes a menter	Gweithredu	Cyflenwi
Cynyddu cefnogaeth a dargedir ar gyfer busnes a hyrwyddo menter a hunan gyflogaeth er mwyn cynyddu allbwn economaidd a chodi lefel gweithgaredd. Cynyddu oes busnesau y tu hwnt i 2 flynedd, gweithio gyda phartneriaid i ddarparu'r gefnogaeth berthnasol.	20. Datblygu a darparu adnoddau ar gyfer canolfan cefnogi busnes ym Mwrdeistref Sirol Caerffili a fydd yn cynyddu'r gefnogaeth i fusnesau ac yn ychwanegu at waith Y Fargen Ddinesig a Gweithlu'r Cymoedd. 21. Annog a darparu cefnogaeth ar gyfer modelau busnes amgylcheddol addas, fydd yn ceisio gwella cynladwyedd trwy ddulliau megis effeithiolrwydd ynni, rheoli gwastraff, dulliau teithio cynladwy (trafnidiaeth gyhoeddus, cerbydau trydan). 22. Ymysg gwasanaethau a sefydliadau gwaith, gwella dulliau cydlynw a darparu gwasanaethau cefnogi busnes. 23. Ymysg darparwyr gwasanaeth, datblygu rhwydwaith fydd yn canolbwyntio ar y cleientiaid er mwyn cynyddu'r gefnogaeth i fusnes yn enwedig o fewn y sector busnes. 24. Cryfhau'r cyswllt gyda sefydliadau perthnasol megis ICE Cymru a'r sector cyhoeddus lle bo angen, er mwyn darparu strwythur cefnogi cadarnach fydd yn meithrin mentergarwch. 25. Archwilio dulliau o wella posibilïadau busnesau o oroesi y tu hwnt i 2 flynedd.	20, 21, 22, 23, 24, 25 LIC/ Prifddinas-Ranbarth Caerdydd/Darparwyr addysg a hyfforddiant/ Cyngor/Sector Preifat

SB6 Gwella'r cyswllt rhwng busnesau, ysgolion a darparwyr addysg a hyfforddiant	Gweithredu	Cyflenwi
Er mwyn gwella mynediad at gyfleoedd gwaith a chynyddu enillion wythnosol gros gweithwyr o fewn y fwrdeistref, mae'n rhaid cael gwell integreiddio rhwng addysg a darparwyr addysg a sgiliau ag anghenion y sectorau busnes.	26. Gwella'r ffocws ar addysg a hyfforddiant ac alinio'r broses hon yn well gyda'r sectorau busnes hynny a dargedir ar gyfer twf. Bydd hyn hefyd o gymorth i gynyddu i'r eithaf y posibilrwydd o sicrhau gwell mynediad at gyfleoedd gwaith mewn ardaloedd eraill, gyda chymorth y Metro. 27. Lleihau'r gwahaniaeth mewn enillion o fewn Ardal Adfywio Cymoedd Gwent a Blaenau'r Cymoedd o gymharu gyda rhan ddeheuol y Fwrdeistref Sirol trwy archwilio mesurau i fynd i'r afael â'r mater hwn - mesurau fel teilwrio addysg a hyfforddiant i fod yn gydnaws gyda sectorau busnes perthnasol ym Mlaenau'r Cymoedd, hyrwyddo cyfleoedd gwaith o fewn De Ddwyrain Cymru a mynediad at y cyfleoedd hynny drwy gyfrwng y Metro, cyswllt cryfach rhwng busnesau ac ysgolion, cefnogaeth wedi ei dargedu tuag at sefydlu busnesau ayyb. 28. Defnyddio cwmnïau angor o fewn y Fwrdeistref Sirol a gwella'r cyswllt rhwng busnesau ag ysgolion trwy archwilio cyfleoedd profiad gwaith a hyfforddiant gyda'r cwmnïau hyn.	26, 27, 28 Rhanbarth Prifddinas Caerdydd/ LSKip/LIC/Darparwyr addysg a hyfforddiant/ sector Preifat/Cyngor.

Cefnogi Ansawdd Bywyd

Mae ansawdd bywyd yn gyffredinol yn golygu lles ac mae hyn yn berthnasol i gymunedau a busnesau fel ei gilydd o fewn ein bwrdeistref sirol. Gall nifer o ffactorau wella canfyddiad ansawdd bywyd, er enghraifft bod â mynediad at y canlynol: tai da, tref lewyrchus gydag ystod eang o adnoddau a gwasanaethau cymunedol a diwylliannol; mynediad at fannau gwyrdd ac agored o ansawdd da; mynediad at wasanaethau gofal ardderchog, y cyfan wedi eu gosod yng nghyddestun amgylchedd naturiol ac adeiledig sydd yn derbyn parch a gofal. Mae gan y rhain i gyd ran i'w chwarae wrth greu'r amodau cywir ar gyfer gwell a chryfach iechyd, lles a gweithgaredd corfforol. Mae'n amhosibl gôr bwysleisio cyfraniad yr amgylchedd cywir i ansawdd bywyd a iechyd da.

Mae gwelliannau esthetig yn gwella'r canfyddiad o ansawdd bywyd a bydd y gydran hon yn canolbwyntio ar adnabod lleoliadau allweddol ar gyfer datblygu ac ail ddatblygu o fewn y Fwrdeistref Sirol, gan

gynnwys: safleoedd tir brown, cyfleoedd a ddarperir yn sgil y canolbwyntiau metro a chyfnewidfeydd allweddol, canol trefi, ail ddatblygu adeiladau amlwg sy'n cael eu tan ddefnyddio a gwelliannau i'r mannau cyhoeddus/seilwaith gwyrdd er mwyn gwella'r syniad o le a chyfrannu tuag at gynnaladwyedd a lles yr ardal.

Mae cefnogi ansawdd bywyd yn golygu creu amgylchedd cynnaladwy i'r genhedlaeth bresennol a chenedlaethau'r dyfodol ei mwynhau trwy wella a chynnal nodweddion yr amgylchedd ffisegol a naturiol a rhoi sylw i'r pethau sydd yn effeithio mwyaf ar fywydau pobl.

Prif amcanion Cefnogi Ansawdd Bywyd yw:

- Rheoli'r dreftadaeth naturiol a'i hadnoddau yn ddigonol ar gyfer cenedlaethau'r dyfodol, tra'n rhoi sylw hanfodol i ddatblygu cynnaladwy, diogelu bywyd gwyllt ac annog y defnydd o fannau gwyrdd i hyrwyddol lles;
- Gwella mynediad at ddiwylliant, hamdden a'r celfyddydau;
- Gwella cyfleoedd ar gyfer cryfhau gweithgareddau corfforol a buddsoddiad trwy greu safleoedd addas;
- Gwneud y mwyaf o asedau'r Fwrdeistref Sirol er mwyn manteisio i'r eithaf ar botensial y Fwrdeistref Sirol o safbwynt twristiaeth a sefydlu Caerffili fel prif gyrchfan twristiaeth o fewn Prifddinas-Ranbarth Caerdydd a Chymru;
- Gwella'r ddarpariaeth ac ehangu'r stoc dai ar draws pob deiliadaeth o fewn y Fwrdeistref Sirol i gwrdd â'r angen am dai ac am greu cymunedau cryf a chydlynol;
- Gwella ansawdd y stoc dai bresennol trwy dargedu ymyrraeth, yn enwedig o safbwynt stoc dai sydd yn eiddo i'r Cyngor;
- Datblygu rôl unigryw ac ategol i bob Prif Dref o fewn y Fwrdeistref Sirol er mwyn ymateb i anghenion pellgyrhaeddol y trigolion a'r busnesau.

Ein blaenoriaethau allweddol yw:

SQL1: Rheoli'r dreftadaeth naturiol a'i hadnoddau mewn modd addas trwy gydbwysu anghenion datblygu yn erbyn diogelu'r dirwedd a'r angen i ddiogelu a gwella bioamrywiaeth. Mae'r dreftadaeth

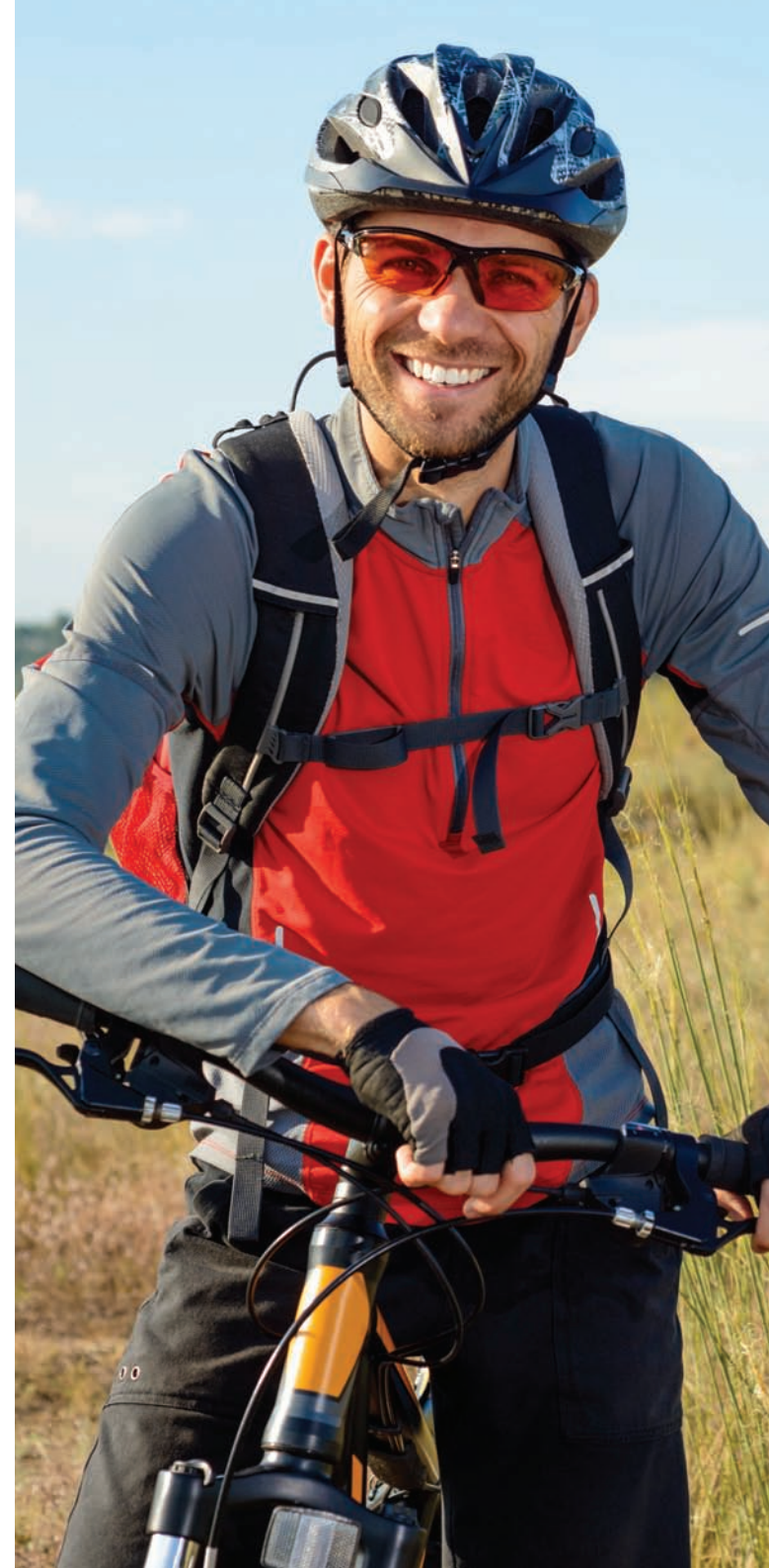
naturiol a'r mannau agored yn elfennau pwysig ym mywydau'r rhai sydd yn byw ac yn ymlacio yn y Fwrdeistref Sirol. Maent yn ffactorau pwysig ar gyfer lles meddyliol a chorfforol a bydd cynnal a gwella eu sefyllfa yn parhau i fod o fudd i genedlaethau'r dyfodol.

Mae'n hanfodol bod cartrefi, swyddi a gwasanaethau newydd yn cael eu datblygu fel eu bod yn cwrdd ag anghenion cenedlaethau'r dyfodol. Fodd bynnag, mae'r un mor hanfodol diogelu tirweddau ac ardaloedd sydd yn bwysig o safbwynt bioamrywiaeth rhag effeithiau niweidiol neu ddatblygu anaddas. Mae angen diogelu a

gwella tirweddau trwy arallgyfeirio a datblygu sgiliau artisan allweddol i gynnal nodweddion y dirwedd, ac ar yr un pryd gynyddu i'r eithaf botensial y tirweddau i gynnig cyfleoedd o safbwynt twristiaeth a hamdden.

Mae'r dreftadaeth hanesyddol yr un mor bwysig â'r dirwedd naturiol. Mae'n rhoi i ni wybodaeth werthfawr ynghylch y modd y cafodd ein hardal ei defnyddio dros y canrifoedd. Mae tirweddau hanesyddol yn dangos i ni sut y defnyddid ein tiroedd dros y canrifoedd ac mae'n bwysig diogelu'r tirweddau hyn ac, yn bwysicach fyth, eu dehongli er mwyn dysgu mwy amdanynt.

Mae cydbwysu anghenion datblygu yn awr ac yn y dyfodol gyda diogelu mannau agored, cefn gwlad a thirwedd yn elfen allweddol o sicrhau ansawdd bywyd uchel ar gyfer y rhai sydd yn byw, yn gweithio ac yn mwynhau'r Fwrdeistref Sirol a'r cyfan sydd ganddi i'w gynnig.

SQL2: Gwella mynediad i ddiwylliant, hamdden a'r celfyddydau er mwyn gwella lles cymdeithasol ac economaidd. Mae diwylliant, y celfyddydau a hamdden yn elfennau pwysig mewn cymunedau bywiog a hyfyw. Maent yn rhoi i bobl y cyfle i ddysgu, ymlacio, mentro, ymarfer a mwynhau eu hunain, yn ogystal â bod yn adnoddau gwerthfawr o safbwynt dysg ac addysg. Maent yn hanfodol o ran creu ysbryd cymunedol, denu pobl a theuluoedd newydd, annog buddsoddiad mewnol a darparu swyddi a chyfleoedd ar gyfer mentergarwch ac arloesedd. Maent hefyd yn annog pobl i edrych ar eu hardal trwy lygaid gwahanol, codi gobeithion a gwella profiadau bywyd pobl leol. Mae cysylltu'r celfyddydau, chwaraeon a gweithgareddau diwylliannol gydag adfywio ardal yn rhoi cyfle hefyd i gynnwys plant a phobl ifanc, rhyddhau creadigrwydd ac arloesedd, ac o bosibl creu modelau rôl positif ar gyfer cymunedau.

SQL3: Creu Ardal Fywiog trwy sefydlu gweledigaeth a fframwaith ar gyfer gwneud y defnydd mwyaf posibl o gyfleoedd datblygu

mawr a llunio rhaglen o fuddsoddiadau fydd o gymorth i ryddhau cyllid. Ni ellir pwysleisio digon ar bwysigrwydd creu ardal fywiog gan fod cyfleoedd ariannu posibl yn cael eu creu trwy'r Fargen Ddinesig a Thasglu'r Cymoedd. Tra bod y fargen Ddinesig yn cyflwyno cyfleoedd sylweddol o safbwynt canolfannau metro strategol, mae Tasglu'r Cymoedd yn adnabod Caerffili ac Ystrad Mynach fel canolfan strategol lle gall arian y sector cyhoeddus olygu newid positif ac arwain at fuddsoddiad gan y sector preifat.

SQL4: Mae'n ofynnol cynyddu twristiaeth yn y Fwrdeistref Sirol i ddod yn gyrchfan twristiaid gydnabyddedig. Mae twristiaeth yn faes pwysig o safbwynt twf hir dymor. Mae'n golygu swyddi, ymwelwyr a gwariant cynyddol ac mae twristiaeth yn golygu oddeutu £122m i'r economi leol, ac yn gyfrifol am tua 1632 o swyddi yng Nghaerffili a 68,700 o swyddi o fewn Prifddinas-Ranbarth Caerdydd. Mewn cyfnod pan mae cyllidebau o dan bwysau dirfawr, gall buddsoddiad mewn seilwaith twristiaeth - yn enwedig

cyfleusterau sydd yn eiddo i'r Cyngor - gael ei weld fel blaenoriaeth isel; fodd bynnag ni ddylid tan bwysleisio pwysigrwydd twristiaeth i'r economi leol.

Mae gan y Fwrdeistref Sirol nifer fawr o asedau twristiaeth a allai gyfrannu llawer tuag at yr economi, yn enwedig Castell Caerffili, Fforest Cwmcarn a Maenor Llancaeath Fawr. Mae angen datblygu a gwneud mwy o'r asedau twristiaeth hyn sydd yma'n barod, er mwyn cynyddu nifer yr ymwelwyr a gwella'u cyfraniad economaidd hwy ochr yn ochr â chyfraniad y Fwrdeistref Sirol.

Mae'n hanfodol sicrhau gwelliannau i lety a hamdden ac economi gyda'r nos (yn cynnwys tafarndai, bwytaï a gwestai), ac hefyd gwella canol trefi a'r amgylchedd. Dylai clystyru'r gwasanaethau hyn o gwmpas canolfannau a safleoedd twristiaid allweddol barhau i fod yn freuddwyd allweddol. Mae'n hanfodol archwilio cyfleoedd i gynyddu'r amser a dreulir gan ymwelwyr yn y Fwrdeistref Sirol; gellir gwneud hyn trwy ddatblygu cynigion

i gefnogi'r rhwydwaith rhanbarthol o adnoddau hamdden a thwristiaeth, adeiladu ar ddigwyddiadau presennol megis y Big Cheese; Marchnata effeithiol; a datblygu Cynllun Buddsoddiad Cychfan De Ddwyrain Cymru.

SQL5: Gwella'r ddarpariaeth o dai newydd ac ehangu'r stoc dai ar draws pob daliadaeth. Mae tai mewn cyflwr gwael a dewis cyfyng o gartrefi, yn enwedig yn y rhannau gogleddol o'r Fwrdeistref Sirol, yn effeithio'n uniongyrchol ar ansawdd bywyd a iechyd. Mae hyn hefyd yn dod â llawer o sgil effeithiau annerbyniol, gan gynnwys gorfodi pobl leol ar gyflogau da neu bobl sydd yn cychwyn gyrfaedd newydd i adael yr ardal a chwilio am gartrefi gwell - a thrwy hynny amddifadu cymunedau o fodolau rôl a phreswylwyr gweithgar a gwerthfawr. Yn fwy arwyddocaol, mae ehangu'r stoc dai a gwella eiddo presennol yn rhoi cyfleoedd cychwyn neu ehangu busnes a chyfleoedd gwaith. Dylai ehangu'r dewis o dai yn yr ardaloedd i'r gogledd o Goridor Canol y Cymoedd ac

ynghanol y trefi wneud gwahaniaeth sylweddol o ran cyflawni amcanion y Strategaeth.

Mae cartrefi o ansawdd da yn sylfaen i gymunedau da ac yn sail i unigolion a theuluoedd flodeuo ym mhob agwedd o'u bywydau. Bydd darparu cartrefi modern, fforddiadwy ac o ansawdd da ar draws y Fwrdeistref Sirol yn gwella ansawdd bywyd ac yn creu cymunedau cryfach a mwy cydlynol. Yn ardal ddeheuol y Fwrdeistref Sirol mae nifer fawr o safleoedd yn ddeniadol i'r sector preifat ac fe'u datblygir heb lawer o ymyrraeth oddi wrth y sector cyhoeddus. Yn wahanol i hyn, yn yr ardaloedd marchnad mwy ffiniol, neu ar safleoedd diwydiannol sydd yn hanesyddol anodd, mae'r sector preifat yn gyndyn o fuddsoddi os bydd y risg yn uchel. Mae'n ofynnol i'r Cyngor a'i bartneriaid ganfod dulliau arloesol o ddarparu tai modern y mae galw mawr amdanynt, hyd yn oed ar y safleoedd hynny sydd â risg uwch. I'r diben hwn, caiff pob posibilrwydd a phob opsiwn cyllido eu harchwilio - modelau ariannu

arloesol, rhyddhau tir sector cyhoeddus, adeiladu tai cyngor a dulliau amgen o ddarparu trwy ddylunio adeiladau arloesol. Hefyd bydd y Cyngor yn parhau i geisio dod â thai gwag yn ôl i ddefnydd buddiol. Gyda'i gilydd, bydd y dulliau hyn yn darparu rhagor o dai ac yn arallgyfeirio'r stoc dai.

Mae'n ofynnol hefyd cymell darparwyr tai i adeiladu cartrefi sydd yn ymateb i heriau poblogaeth sydd yn heneiddio ac yn galluogi pobl i symud i dai llai o faint fydd yn cwrdd â'u hanghenion. Yn y dyfodol, bydd yn ofynnol i'r holl ddatblygiadau tai (dros 10 uned) gaiff eu hadeiladu ar dir a ryddheir gan y Cyngor ddarparu tai sydd yn addas ar gyfer pobl hyn.

SQL6: Gwella ansawdd y stoc dai bresennol drwy ymyrraeth wedi ei dargedu; yn enwedig o safbwynt stoc dai'r Cyngor.

Mae buddsoddi mewn gwella ansawdd tai yn golygu llai o bwysau ar wasanaethau cyhoeddus eraill, yn benodol iechyd a gofal cymdeithasol. Mae tystiolaeth amlwg yn dangos cysylltiad rhwng cartrefi oer, llaith

ac anhwylderau anadlol ac asthma. Gall y problemau iechyd hyn gyfrannu tuag at effeithiau niweidiol yn ystod plentyndod yn ogystal ag effeithiau negyddol ar allu plant i ddysgu.

Darparu tai diogel a fforddiadwy yw'r sail gryfaf ar gyfer cefnogi oedolion bregus i oroesi problemau iechyd meddwl a chamddefnydd cyffuriau. Mae buddsoddi mewn ansawdd ac effeithiolrwydd tai yn dod â manteision economaidd sylweddol, yn creu swyddi ac yn adeiladu cymunedau cryfach. Mae gan y Cyngor stoc dai sydd ynn golygu 10,822 eiddo a 13,000 o denantiaid ac mae yn awr yn buddsoddi dros £200m i gael yr holl gartrefi hyn i gydymffurfio â Safon Ansawdd Tai Cymru (SATC) erbyn 2020.

Bydd buddsoddiad SATC yn dod â gwelliannau ffisegol sylweddol i'r tai ac i'r amgylchedd fel ei gilydd. Rydym yn cydnabod bod rhai o stadau'r Cyngor yn dioddef yn fawr o safbwynt difreintedd, tlodi, diweithdra ac eithrio cymdeithasol felly bydd darparu rhaglen fuddsoddi uchelgeisiol fel hon nid

yn unig yn gwella cartrefi ond hefyd yn trawsffurfio bywydau pobl a'r cymunedau y maent yn byw ynddynt.

SQL7: Ail ffocysu canol trefi i gwrdd ag anghenion preswylwyr a busnesau.

Mae canol trefi yn ganolfannau economaidd grymus gyda'r gallu i hyrwyddo twf a bod yn ganolbwynt gweithgareddau economaidd lleol. Dylid gwella bywiogrwydd a hyfywedd canol trefi trwy weithio mewn partneriaeth gyda'r gymuned fusnes er mwyn denu buddsoddiad newydd a chynnal hyder. Yn y blynyddoedd diwethaf mae buddsoddiad anhygoel wedi ei wneud yn Ystrad Mynach, Coed Duon, Rhisga, Caerffili a Bargod, fodd bynnag mae angen buddsoddiad pellach gan y sectorau preifat a chyhoeddus os yw busnesau canol tref i lwyddo a ffynnu.

Mae'n ofynnol cydnabod bod natur y busnesau sydd yn dymuno sefydlu mewn canol trefi yn newid - a chynllunio ar gyfer hyn os yw trefi am arallgyfeirio a chwrdd â'r amryfal ofynion a roddir arnynt yn y 21ain

Ganrif. Mae angen dirfawr am gynyddu nifer yr ymwelwyr a'r amser a dreuliant yng nghanol y trefi a sicrhau cyfleoedd i gynyddu'r amrywiaeth o leoliadau mân werthu, hamdden, adloniant a diwylliant, bydd hyn yn denu cwsmeriaid ac yn eu cadw yn y dref, ac hefyd dylid rhoi mwy o sylw i weithgareddau gyda'r nôs. Yn ychwanegol at hyn dylid ystyried cyfleoedd ar gyfer gofod i swyddfeydd a digwyddiadau, yn enwedig o gwmpas y Canolbwyntiau Metro a'r cyfleusterau twristiaeth a hamdden e.e. Castell Caerffili, Sefydliad y Glowyr yn Coed Duon.

Gall cartrefi newydd yng nghanol trefi hefyd gwrdd â nifer o amcanion allweddol yn cynnwys: mynd i'r afael â'r prinder tai dwys; cynyddu gwariant mewn siopau lleol, cynyddu gweithgareddau gyda'r nôs/dros y penwythnos a gwneud defnydd o adeiladau a fyddai fel arall yn wag ac yn golygu dim incwm i'w perchnogion. Gall canol trefi fod o gymorth i adfywio a dylid rhoi mwy o ystyriaeth i ganol trefi unigol sydd yn addas

ar gyfer eu moderneiddio, eu hailwampio neu eu hail ddatblygu er mwyn sicrhau safleoedd ar gyfer swyddfeydd a gweithgareddau canol tref.

Felly caiff cynlluniau gweithredu Canol Trefi eu llunio fel y bydd cyfleoedd datblygu mawr yn cynnwys gwelliannau, ac yn cyfrannu tuag at raglen o fuddsoddi a gefnogir gan strategaeth mân werthu; bydd y strategaeth hon yn cynnwys mesurau i wella ac arallgyfeirio'r hyn sydd eisoes ar gael mewn canol trefi a hyn oll yn anelu at gadw rhagor o wariant o fewn yr economi leol. Mae gan y Cyngor eisoes Gynlluniau Gweithredu Canol Trefi ar gyfer y cyfan o'i ganol trefi, fodd bynnag bydd y rhai hyn yn cael eu diweddarau i adlewyrchu'r cyfleoedd newydd a ddaw yn sgil y fargen ddinesig/Metro a Mentrau Tasglu'r Cymoedd. Mae'r cynllun cyntaf ar gyfer Basn Caerffili yn cael ei baratoi ochr yn ochr â'r Strategaeth hon.

Mae'n bosibl y bydd angen mabwysiadu agwedd mwy rhagweithiol a radical tuag at ganol trefi - un fydd yn golygu defnyddio

pwerau gorchymyn prynu gorfodol lle bydd angen mwy o weithio mewn partneriaeth gyda Llywodraeth Cymru, a chyswllt cryfach gyda sefydliadau ariannu a'r sector preifat. Bydd yn ofynnol defnyddio dulliau newydd a chreadigol i ariannu'r cynigion hyn.

SQL1 Rheoli'r dreftadaeth naturiol a'i hadnoddau yn addas ar gyfer cenedlaethau'r dyfodol, tra'n rhoi sylw penodol i ddatblygu cynladwy, diogelu bywyd gwyllt a defnyddio mannau gwyrdd i hyrwyddo iechyd a lles.	Camau Gweithredu	Cyflenwi
Cydbwyso'r angen am ddatblygu gyda diogelu'r dirwedd.	1. Paratoi Strategaeth Cefn Gwlad/Seilwaith Gwyrdd ar gyfer y Fwrdeistref Sirol. 2. Diogelu ffermio, coedwigaeth a thwristiaeth tra'n gwneud y defnydd pennaf o'r cyfleoedd datblygu y maent yn eu cynnig. 3. Mynd i'r afael â'r tri prif fygythiad i'r dirwedd yn yr ucheldir, sef: ● Gyrru anghyfreithlon oddi ar y ffordd ● Tipio anghyfreithlon ● Tipio anghyfreithlon. 4. Lleihau troseddau fferm a gwledig drwy Fentrau Troseddau Cefn Gwlad 5. Penodi swyddog Partneriaeth Tirwedd gyda rôl o integreiddio mannau gwledig i mewn i brosiectau a datblygiadau trefol, gan gysylltu mannau gwledig a threfol. 6. Yn y dyfodol, sicrhau gwir angen y datblygiadau ac nad ydynt yn cael effaith niweidiol ar dirweddau pwysig. 7. Sicrhau bod datblygiadau yn addas i'r dirwedd bresennol a bod tirlunio yn rhan integral o'r cynigion er mwyn parchu a gwella elfennau hanfodol eu gosodiad. 8. Sefydlu cyrsiau hyfforddi a chymhwyso ym maes sgiliau artisan gwledig, megis codi waliau cerrig, meistr-gynllunio tirwedd a phlannu coed.	1 Cyngor/CC/LIC 2 Cyngor/CC/LIC 3 Cyngor/Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus/CC/LIC, Heddlu 4 Cyngor/Partneriaeth De Ddwyrain Caerffili 5 Cyngor/CNC/LIC 6 Cyngor/CNC/LIC/ Cymdeithasau Comins 7 Cyngor/CNC/ Partneriaid Eraill

SQL1 Rheoli'r dreftadaeth naturiol a'i hadnoddau yn addas ar gyfer cenedlaethau'r dyfodol, tra'n rhoi sylw i ddatblygiadau cynladwy hanfodol, diogelu bywyd gwyllt ac annog y defnydd o fannau gwyrdd i hyrwyddo lles.	Camau Gweithredu	Cyflenwi
	9. Integreiddio tir mynediad agored i mewn i'r rhwydweithiau mannau agored a chynlluniau ehangach trwy gyfrwng y Cynllun Gwella Hawliau Mynediad. 10. Gwella digwyddiadau presennol mewn parciau gwledig a datblygu digwyddiadau newydd er mwyn annog gweithgareddau hamdden awyr agored. 11. Hyrwyddo cynigion masnachol ac economaidd (twristiaeth/hamdden) trwy'r dulliau canlynol: • datblygu potensial Camlas Mynwy a Brycheiniog • Sefydlu canolfan ymwelwyr ac addysg ym Mharc Penallta • Sefydlu adnodd ymwelwyr ac addysg a darpariaeth llety ym Mharc Gwledig Pwll Penylan • Sefydlu Parc Gwledig a Chanolbwynt Gogledd Sirhywi • Sefydlu canolfan gynhadledd ac addysg yng Nglofa Markham	8 Cyngor/CNC/LIC/ Cymdeithasau Cominwyr 9 Cyngor/CNC/LIC/ Partneriaid Eraill 10 Cyngor/LIC/UE/ Partneriaid Eraill

SQL1 Rheoli'r dreftadaeth naturiol a'i hadnoddau yn addas ar gyfer cenedlaethau'r dyfodol, tra'n rhoi sylw i ddatblygiadau cynladwy hanfodol, diogelu bywyd gwyllt ac annog y defnydd o fannau gwyrdd i hyrwyddo lles.	Camau Gweithredu	Cyflenwi
Manteisio i'r eithaf ar bosibiliadau twristiaeth y Dirwedd Hanesyddol a Naturiol.	12. Manteisio i'r eithaf ar bosibiliadau twristiaeth, amgylchedd a hanesyddol y Fwrdeistref Sirol, gan gynnwys: ● Ystyried y potensial ar gyfer darparu llety ymwelwyr mewn canolfannau hanesyddol allweddol megis Castell Caerffili, Llancaeath Fawr ayyb. ● Cysylltu tirweddau hanesyddol a pharciau gwledig fel rhan o deithiau thema. ● Gwella dehongliad tirweddau hanesyddol Manmoel a Gelligaer a chodi ymwybyddiaeth ohonynt.	12 Cyngor/LIC/CADW/ Cymdeithasau Cominwyr, Ymddiriedolaeth Gerddi Hanesyddol Cymru/Y Gymdeithas Gwarchod Adeiladau Hynafol/GGAT/Y Grwp Sioraidd/Cymdeithas Fictoriannaidd/Y Gymdeithas Henebion/ Y Trydydd Sector

SQL1 Rheoli'r dreftadaeth naturiol a'i hadnoddau yn addas ar gyfer cenedlaethau'r dyfodol, tra'n rhoi sylw i ddatblygiadau cynladwy hanfodol, diogelu bywyd gwyllt ac annog y defnydd o fannau gwyrdd i hyrwyddo lles.	Camau Gweithredu	Cyflenwi
Cydbwysu'r angen am ddatblygu gyda diogelu'r Seilwaith Gwyrdd.	13. Cydbwysu'r angen am ddatblygu yn erbyn colli safleoedd pwysig nad ydynt yn cael eu diogelu. 14. Datblygu a rheoli seilwaith gwyrdd sydd yn integredig a chysylltiol. 15. Gwella rheolaeth Safleoedd o Bwysigrwydd ar gyfer Cadwraeth Natur (SINC) er mwyn lleihau i'r eithaf effeithiau niweidiol ymyrraeth ddynol. 16. Hyrwyddo'r defnydd o fannau gwyrdd er budd iechyd a lles, gan gynnwys: ● Rhoi'r rhaglen Calonnau Iach Parciau Gwledig ar waith ● Gwella dehongliad manteision parciau gwledig ar gyfer iechyd meddwl ● Tirlunio a gwella tir y gwasanaeth iechyd er mwyn y manteision a ddaw yn sgil hyn ● Cynyddu'r rhaglen 'cardio rehab' ● Rhaglen adsefydlu cleifion yr ysgyfaint i reoli Clefyd Rhwystrol Cronig yr Ysgyfain 17. Diogelu a rheoli mannau gwledig pwysig megis Mynydd Maen, Mynydd Caerffili, Twmbarlwm a Chamlas Mynwy a Brycheiniog fel prosiectau adfywio er mwyn manteisio i'r eithaf arnynt fel atyniadau twristiaeth a hamdden. 18. Ehangu'r defnydd hamdden o seilwaith gwyrdd pwysig gyda'r bwriad o'i wella a'i ddiogelu.	13 Cyngor/CNC/LIC 14 Cyngor/Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus/CNC/LIC 15. Cyngor/ CNC/LIC 16 Cyngor/Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus/CNC/ LIC/ Loteri Bwrdd Iechyd Aneurin Bevan/ Y Trydydd Sector 17 Cyngor/CNC/LIC 18 Cyngor/Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus/CNC/LIC

SQL1 Rheoli'r dreftadaeth naturiol a'i hadnoddau yn addas ar gyfer cenedlaethau'r dyfodol, tra'n rhoi sylw i ddatblygiadau cynladwy hanfodol, diogelu bywyd gwyllt ac annog y defnydd o fannau gwyrdd i hyrwyddo lles.	Camau Gweithredu	Cyflenwi
Cynyddu i'r eithaf fanteision economaidd y Parciau Gwledig.	19 Hyrwyddo'r parciau gwledig ar gyfer gweithgareddau awyr agored a'r manteision o safbwynt iechyd meddwl a lles. 20 Datblygu gwell strategaeth ddigwyddiadau corfforaethol ar gyfer parciau gwledig er mwyn manteisio i'r eithaf ar ddigwyddiadau o'r fath. 21. Arallgyfeirio'r Parciau Gwledig er mwyn manteisio'n ariannol ar gyfleoedd twristiaeth yn cynnwys; • Datblygu Strategaeth Hamdden Dwr • Adeiladu ar y Traeth Trefol ym Mhwll Penyfan 22. Cyfuno rheoli a gwella parciau gwledig gydag amcanion adfywio er budd eu dyfodol economaidd, gan gynnwys: • Datblygu Parc Tirwedd y Cymoedd • Gweithredu Strategaethau Tirlunio • Datblygu'r Prosiect Ucheldiroedd 23. Sicrhau bod seilwaith gwyrdd yn fater canolog wrth ddatblygu cynlluniau a strategaethau rhanbarthol (economaidd, twristiaeth a defnydd tir).	19 Cyngor/Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus/ CNC/LIC, Bwrdd Iechyd Aneurin Bevan/Loteri 20 Cyngor/CNC/LIC/ Partneriaid Eraill 21 Cyngor/CNC/LIC/Bwrdd Iechyd Aneurin Bevan/ Loteri/Grwpiau Cymunedol 22 Cyngor/CNC/LIC/ Prifddinas - Ranbarth Caerdydd 23 Cyngor/CNC/LIC/Cabinet Prifddinas - Ranbarth Caerdydd

SQL2 Gwella mynediad at ddiwylliant, hamdden a'r celfyddydau	Camau Gweithredu	Cyflenwi
Gwella mynediad at ddiwylliant, y celfyddydau a hamdden a darparu mannau agored ledled y Fwrdeistref Sirol.	24. Sicrhau nad yw datblygu/ailldatblygu o fewn pentrefi yn arwain at or-ddatblygu neu golli mannau agored gwerthfawr. 25. Sefydlu rhaglen ddehongli ehangach ar gyfer tirwedd hanesyddol y Fwrdeistref Sirol - o Oes y Cerrig hyd at yr amser presennol. 26. Datblygu rhagor o gyfleusterau ymwelwyr gan gynnwys Canolfan Gynadledda ac Addysg RDP. 27. Cynyddu lefel cyfleusterau chwaraeon awyr agored a hamdden i gwrdd â gofynion yn y dyfodol ac i gwrdd â safonau FIT, yn enwedig yn ardal Caerffili. 28. Gwella darpariaeth, ansawdd a hygyrchedd meysydd chwarae a lleiniau chwaraeon ledled y Fwrdeistref Sirol. 29. Archwilio'r posibilrwydd o gynyddu mynediad i'r cyhoedd at gyfleusterau chwaraeon ysgolion y tu allan i oriau ysgol. 30. Cynyddu maint ac ansawdd y gofod sydd ar gael ledled y Fwrdeistref Sirol i greu rhagor o randiroedd a gwneud y defnydd helaethaf o'r gofod yn y safleoedd presennol.	24 Cyngor, CNC/LIC, Datblygwyr 25 Cyngor/CNC/LIC CNC/LIC/GGATSector 26 Cyngor/CNC/LIC/Y Trydydd Sector 27 Cyngor/CNC/LIC/Sector Preifat 28 Cyngor/CNC/LIC/Y Trydydd Sector 29 Cyngor/CNC/LIC 30 Cyngor/CNC/LIC/Sector Preifat/Y Trydydd Sector

SQL3 Creu Ardaloedd Bywiog	Camau Gweithredu	Cyflenwi
Annog yn rhagweithiol Creu Ardaloedd Bywiog i fanteisio ar gyfleoedd datblygu mawr a nodi rhaglen o fuddsoddiad/ uwchgynllun i helpu i ddatgloi cyllid yn ogystal â fel mecanwaith ar gyfer lleihau ymddygiad gwrthgymdeithaso.	31. Llunio prif gynllun ar gyfer Basn Caerffili yn nodi'r cyfleoedd datblygu a buddsoddi ar gyfer adfywio cyfansawdd yn yr ardal. 32. Llunio prif gynlluniau ar gyfer canolfan strategol Caerffili/Ystrad Mynach (fel y'i nodir gan Dasglu'r Cymoedd) i hyrwyddo penderfyniadau buddsoddi. 33. Llunio prif gynlluniau ar gyfer Canolfan Strategol Rhymni/Bargod, Canolfan Strategol Oakdale/Coed Duon, Canolfan Strategol Glyn Ebwy/Rhisga er mwyn cydlynu a gwella cyfleoedd datblygu mawr a hyrwyddo rhaglen o fuddsoddiadau. 34. Gwella ac arallgyfeirio'r hyn a gynigir o fewn canol trefi'r fwrdeistref sirol er mwyn cadw rhagor o wariant o fewn yr economi leol. 35. Hyrwyddo'r Fwrdeistref Sirol fel canolfan ar gyfer hamdden cefn gwlad - gyda'r parciau gwledig yn rhan hanfodol o'r cynllun - gyda golwg ar wasanaethu awdurdodau cyfagos hefyd. 36. Gweithio gyda rhanddeiliaid allweddol i ddatblygu 'canolbwyntiau' ar gyfer cydleoeli gwasanaethau.	31 Cyngor 32 Cyngor 33 Cyngor 34 Cyngor/sector preifat 35 Cyngor/CNC/LIC/ Awdurdodau Lleol Eraill 36.Y Cyngor/Cyfoeth Naturiol Cymru/ Llywodraeth Cymru/ Awdurdodau Lleol Eraill/ Bwrdd y Gwasanaethau Cyhoeddus/Yr Heddlu

SQL4 Mae angen cynyddu twristiaeth yng Nghaerffili, gan roi sylw i wahanol agweddau ar hanes, natur a threftadaeth yr ardal a'r cyfleoedd a ddaw yn sgil y rhai hyn	Camau Gweithredu	Cyflenwi
Datblygu cyfleoedd gwaith pellach ym maes twristiaeth ym Mhrifddinas-Ranbarth Caerdydd. Mae hyn yn golygu dull cydlynol sydd yn cysylltu'r ddinas yn ei rôl fel Prifddinas gyda'r rhanbarth dinesig ehangach sydd yn cynnwys Caerffili.	37. Gweithio gydag awdurdodau lleol cyfagos a rhanddeiliaid allweddol i ddatblygu Cynllun Buddsoddi Cyrchfan a gwneud y defnydd helaethaf o'r rhwydwaith adnoddau twristiaeth o fewn y rhanbarth er budd economi'r ardal.	37 Croeso Cymru/ Cabinet Prifddinas-Ranbarth Caerdydd/ Cyngor/Sector Preifat
Gweithio gyda phartneriaid i adeiladu ar, ac ychwanegu at, yr atyniadau twristiaeth presennol er mwyn cynyddu apêl yr ardal i ymwelwyr, cynyddu'r amser a dreuliant yma a chynyddu'r gwariant ganddynt.	38. Datblygu naratif positif ar gyfer twristiaeth yn y Cymoedd ac adnabod prosiectau i gwrdd ag anghenion presennol a gofynion y dyfodol o safbwynt twristiaeth, gan ganolbwyntio ar feysydd cystadleuol manteisiol twristiaeth megis gweithgareddau beicio mynydd, beicio, cerdded, a threftadaeth. 39. Gweithio gyda'r sector preifat i ddatblygu gweithgareddau newydd o ansawdd uchel, yn enwedig gweithgareddau sydd yn darparu profiadau pendant ac unigryw fydd yn denu ymwelwyr gydol y flwyddyn. 40. Datblygu enw da Caerffili fel cyrchfan gwyliau Gweithgareddau a Threftadaeth. 41. Gweithio gyda CNC i asesu'r opsiynau ar gyfer sefydlu a datblygu Canolfan Gweithgareddau ac Antur yng Nghoedwig Cwmcarn.	38, 39, 40, 41 Croeso Cymru/ Cabinet Prifddinas-Ranbarth Caerdydd/ Cyngor/Sector Preifat/ Grwpiau Hanes Lleol/ Cyfoeth Naturiol Cymru.

SQL4 Mae'n ofynnol cynyddu twristiaeth yn ardal Caerffili, gan ganolbwyntio ar agweddau o hanes, natur a threftadaeth yr ardal a'r cyfleoedd y mae'r elfennau hyn yn eu cynnig.	Camau Gweithredu	Cyflenwi
Hyrwyddo datblygiad llety o ansawdd da, wedi ei leoli'n dda yn y Fwrdeistref Sirol er mwyn ymateb i'r prinder presennol.	42. Hyrwyddo mwy o fynediad i Faenordy Llancaiach Fawr er mwyn manteisio i'r eithaf ar y gwaith a gyflawnwyd yn ddiweddar gyda chefnogaeth y Loteri Treftadaeth. 43. Datblygu cyfleusterau i ymwelwyr yn Safle Coffa Mwyngloddio Cenedlaethol Cymru yn Senghennydd mewn cydweithrediad â Grwp Treftadaeth Dyffryn Aber er mwyn cynyddu nifer yr ymwelwyr a chynyddu'r amser a dreuliant yn yr ardal. 44. Datblygu prif gynllun tymor hir ar gyfer Pwll Glo'r Navigation a fydd yn llunio ac yn prisio fframwaith a rhaglen ar gyfer adnewyddu'r safle a'r adeiladau, yn cynnwys amcan brisiau, defnydd posibl, archwilio cynigion marchnata a Chynllun Busnes llawn.	42, 43, 44, Cyngor/Sector Preifat/Lleol/Y Trydydd Sector
	45. Gweithio gyda'r sector preifat i adnabod safleoedd addas ar gyfer llety i ymwelwyr i wasanaethu ystod eang o ofynion, yn amrywio o lety ansawdd uchel i glampio. 46. Adnabod mannau addas ar gyfer safleoedd newydd i ddarparu llety o ansawdd uchel yn agos at y canolfannau Metro a fwriedir.	45, 46 Cyngor/Sector Preifat

SQL4 Mae'n ofynnol cynyddu twristiaeth yn ardal Caerffili, gan ganolbwyntio ar yr amgylchedd hanesyddol a naturiol ac ar dreftadaeth yr ardal a'r cyfleoedd y mae'r elfennau hyn yn eu cynnig.	Camau Gweithredu	Cyflenwi
Datblygu atyniadau presennol i ddarparu ar gyfer Busnes a Digwyddiadau, gwella eu hyfywedd masnachol a'u cynladwyedd a chynyddu cyfleoedd gwaith	47. Archwilio cyfleoedd i wneud defnydd o leoliadau sydd yn cael eu tanddefnyddio a safleoedd addas i ddefnydd busnes a chynnal digwyddiadau. 48. Hyrwyddo a manteisio ar broffil uchel Caerffili i ddenu a chynnal digwyddiadau o bwysigrwydd cenedlaethol, mewn partneriaeth gydag Uned Digwyddiadau Mawr Llywodraeth Cymru ac awdurdodau lleol. 49. Adeiladu ar y berthynas bresennol gyda chynhyrchwyr celf a chrefft, a chynhyrchwyr bwyd a diod - hyrwyddo cyfleoedd i ychwanegu gwerth trwy gyfrwng cydweithrediad, cefnogaeth a rhwydweithiau.	47 Cyngor/Sector Cyhoeddus/Trydydd Sector/Sector Preifat 48 Cyngor 49 Cyngor, Sector Preifat
Datblygu'r economi gyda'r nôs er mwyn denu ymwelwyr i aros dros nôs yn y Fwrdeistref Sirol	50. Cefnogi mentrau sydd yn hyrwyddo amrywiaeth o ddefnydd yn cynnwys defnydd masnachol, hamdden a thwristiaeth e.e. bwytai, theatrau, orielau celf, canolfannau ymwelwyr ayyb. o fewn canol trefi er mwyn cynyddu'r amser a dreulir gan ymwelwyr, nifer yr ymwelwyr, yr economi gyda'r nôs ac hefyd gwella apêl yr ardal ei hun fel cyrchfan.	50 Croeso Cymru/Cabinet Prifddinas - Ranbarth Caerdydd/Cyngor/Sector Preifat
Rhoi gwell cyngor i bobl ifanc o safbwynt cyfleoedd gwaith yn y sector twristiaeth a'r addysg /sgiliau sydd eu hangen i'w cyrraedd.	51. Gweithio gyda'r darparwyr hyfforddiant ac yn benodol gyda'r sector addysg er mwyn sicrhau'r sgiliau angenrheidiol i wneud y defnydd mwyaf o gyfleoedd economaidd all ddod yn sgil sector twristiaeth ffyniannus.	51 Cyngor/LIC/Gyrfa Cymru/Coleg Gwent/ Coleg y Cymoedd/LSkiP

SQL4 Mae'n ofynnol cynyddu twristiaeth yn ardal Caerffili, gan ganolbwyntio ar yr amgylchedd hanesyddol a naturiol ac ar dreftadaeth yr ardal a'r cyfleoedd y mae'r elfennau hyn yn eu cynnig.	Camau Gweithredu	Cyflenwi
Defnyddio'r cyfleoedd a gynigir gan y Metro i wella cysylltedd ac amlygrwydd y Fwrdeistref Sirol fel cyrchfan twristiaeth o fewn Prifddinas-Ranbarth Caerdydd.	52. Hyrwyddo hygyrchedd a chysylltedd y Fwrdeistref Sirol er mwyn cynyddu nifer yr ymwelwyr sydd yn defnyddio trafnidiaeth gyhoeddus. 53. Gweithio gyda Thrafnidiaeth Cymru a gweithredwyr y Metro er mwyn sicrhau bod gan y Fwrdeistref Sirol wasanaeth Metro cyflym a dibynadwy gyda'r nôs ac ar y penwythnosau. 54. Parhau i ddatblygu'r rhwydwaith beicio cenedlaethol a lleol drwy'r Fwrdeistref Sirol - bydd hyn yn creu cysylltiad rhwng yr atyniadau twristiaeth.	52 Cyngor/LIC/Y Fargen Ddinesig/Tasglu'r Cymoedd 53 TC/Gweithredwyr y Metro/Cyngor/LIC/Y Fargen Ddinesig/Tasglu'r Cymoedd 54 Cyngor/LIC/Sustrans

SQL5 Gwella'r ddarpariaeth o dai newydd ac arallgyfeirio tai ar draws pob deiliadaeth	Camau Gweithredu	Cyflenwi
Mae prinder tai fforddiadwy, o ansawdd uchel yn parhau.	55. Defnyddio'r cyfleoedd a ddaw yn sgil Metro De Cymru i adfywio'r stoc dai yng ngogledd y Fwrdeistref Sirol;	55, 56, 57, 58, 59, Partneriaeth rhwng cymdeithasau tai/adeiladwyr tai lleol/
Mae'n ofynnol gwella'r ddarpariaeth o dai newydd ar draws yr holl Fwrdeistref Sirol.	56 Ehangu'r dewis o dai trwy agor safleoedd tai sydd yn segur;	sector cyhoeddus/tirfeddianwyr/Prifddinas-Ranbarth Caerdydd/LIC
Mae angen arallgyfeirio'r stoc dai ar draws pob deiliadaeth.	57. Cefnogi adeiladwyr lleol i adeiladu tai i gwrdd ag anghenion pobl e.e. 'plot shop', adeiladu i archeb, archebion datblygu lleol;	60, LIC, Cyngor/Prifddinas-Ranbarth Caerdydd/partneriaid datblygu
	58 Defnyddio modelau ariannu arloesol a rhyddhau tir sector cyhoeddus er mwyn cynyddu'r cyflenwad tir;	61, Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus/Partneriaeth rhwng cymdeithasau tai/adeiladwyr tai lleol/sector cyhoeddus/tirfeddianwyr/Prifddinas - Ranbarth Caerdydd/LIC
	59. Annog datblygu tai ar gyfer yr henoed ar safleoedd o eiddo'r Cyngor;	62, LIC, Cyngor/Prifddinas-Ranbarth Caerdydd/partneriaid datblygu
	60. Gwella hyfywedd datblygu tai mewn ardaloedd ffiniol (yn enwedig yng ngogledd y Fwrdeistref Sirol) trwy ddefnyddio dulliau darparu arloesol 61. Gweithio gyda phartneriaid i beilotio prosiectau fydd yn arwain at gymunedau cynladwy; 62. Gweithio mewn partneriaeth gyda Thim y Cynlun Datblygu Gwledig a Choed Cymru i archwilio'r posibilrwydd o ddefnyddio pren a choed caled lleol wrth adeiladu tai newydd.	

SQL6 Gwella ansawdd y stoc dai bresennol trwy dargedu ymyrraeth, yn enwedig o safbwynt stoc sydd yn eiddo i'r Cyngor	Camau Gweithredu	Cyflenwi
Buddsoddiad o £200 miliwn er mwyn sicrhau bod holl gartrefi'r awdurdod lleol yn cael eu gwella a'u cynnal i gyrraedd Safon Ansawdd Tai Cymru (SATC).	63. Parhau i anelu at Safon Ansawdd Tai Cymru er mwyn gwella ansawdd stoc dai'r Cyngor a defnyddio'r buddsoddiad fel catalyst i gyrraedd amcanion ehangach sef swyddi newydd a chyfleoedd hyfforddiant i bobl leol ac ar yr un pryd cryfhau cadwyni cyflenwi lleol.	63 LIC/Cyngor
Cefnogi mentrau sydd yn anelu at wella effeithiolrwydd ynni gan fod 25% o deuluoedd o fewn y fwrdeistref yn dioddef tloedi ynni.	64. Gweithio gyda phartneriaid a darparwyr ynni i wella effeithiolrwydd ynni yn y tai.	64 LIC/Cyngor/Darparwyr Ynni

SQL7 Ailgyfeirio canol trefi i gwrdd ag anghenion preswylwyr a busnesau	Camau Gweithredu	Cyflenwi
Mae'n ofynnol cadw gwariant yn gynyddol o fewn yr economi leol	65. Gweithio gyda'r Tîm Rheoli Canol Trefi i ddenu manwerthwyr cenedlaethol a manwerthwyr annibynnol o ansawdd i ymsefydlu mewn canol trefi.	65 66,67,68,69,70, Cyngor/Sector Preifat/Y Cyngor/Yr Heddlu Council 71 Y Trydydd Sector
Mae'n ofynnol adnabod cyfleoedd ailddatblygu er mwyn gwella ac arallgyfeirio'r cynnig presennol i wneud canol trefi yn fannau deniadol i fyw a gweithio ynddynt ac i ymweld â hwy.	66. Paratoi cyfres o gynlluniau gweithredu ar gyfer canol trefi yn herio'r model canol tref traddodiadol ac yn seiliedig ar ddymuniadau ac anghenion y cymunedau. 67. Cefnogi mentrau sydd yn hyrwyddo amrywiaeth o dai, sefydliadau manwerthu, busnes a hamdden o fewn canol trefi er mwyn cynyddu nifer yr ymwelwyr, yr amser a dreuliant yno a'r economi gyda'r nôs.	
Mae'n ofynnol datblygu economi gyda'r nôs er mwyn denu pobl i fyw a gweithio yn y Fwrdeistref Sirol.	68. Archwilio'r cyfleoedd a ddaw yn sgil trosglwyddo gorfodaeth parcio o ddwylo'r Heddlu i'r Cyngor. 69. Gweithio gyda busnesau i archwilio cyfleoedd i sefydlu a denu digwyddiadau diwylliannol a digwyddiadau hamdden newydd i ganol trefi - megis Gwyliau Cerdd e.e. Proms yn y Parc, Caws Mawr.	
Mae angen cynyddol am gynyddu nifer yr ymwelwyr a'r amser a dreuliant yn y Canol Trefi.	70. Archwilio'r posibilrwydd o gynnig cyfleoedd i gynhyrchwyr lleol arddangos a gwerthu eu cynnyrch o fewn canol trefi. 71. Gweithio gyda'r heddlu a swyddogion cymorth cymunedol i sicrhau diogelwch yng nghanol trefi.	

Cysylltu Pobl a Lleoedd

Dylid defnyddio camau adfywio a buddsoddiadau i fynd i'r afael ag eithrio cymdeithasol a ffisegol ac i wella graddfeydd cyfleoedd gwaith. Elfen allweddol o ran cyflawni hyn yw cynyddu'r cysylltedd rhwng pobl a lleoedd. Yn yr achos hwn, nid un mater yw cysylltedd neu hygyrchedd ond cyfres gyfansawdd o faterion cydgysylltiedig - yn ymwneud ag amgylchiadau preswylwyr y Fwrdeistref Sirol ac hefyd y pethau sydd yn eu rhwystro rhag cael mynediad at leoedd, adnoddau a gwasanaethau.

Mae'r adran hon yn rhoi sylw i gysylltedd yn nhermau hygyrchedd corfforol i wasanaethau, adnoddau, gwaith a lleoedd. Fodd bynnag, mae'n bwysig nodi y dylai cysylltedd hefyd adlewyrchu'r ffaith bod yna rwystrau sydd yn atal pobl rhag cael mynediad at waith, gwasanaethau ac adnoddau a'r rhwystrau hyn y tu hwnt i hygyrchedd corfforol. O safbwynt gwaith, mae diffyg sgiliau a chyrhaeddiad addysgol isel yn lleihau hygyrchedd at

swyddi gyda chyflogau uwch. Felly, mae'n bwysig sicrhau bod gan bobl fynediad at wasanaethau, swyddi, hyfforddiant ac addysg er mwyn eu galluogi i ennill y sgiliau - yn enwedig sgiliau digidol - sy'n angenrheidiol i sicrhau mynediad at y cyfleoedd sydd ar gael.

Mae'r Fargen Ddinesig, y pecyn cyllid £1.2 biliwn ar gyfer Prifddinas-Ranbarth Caerdydd, yn edrych ar gynyddu twf economaidd ledled y rhanbarth. Mae un elfen allweddol, a rhan sylweddol o'r cyllid sydd wedi ei addo, yn berthnasol i Fetro Prifddinas-Ranbarth Caerdydd, a'r nod yw darparu system drafnidiaeth gynladwy y gellir ei ehangu er mwyn darparu rhwydwaith drafnidiaeth o ansawdd uchel, dibynadwy, effeithlon ac economaidd gynladwy fydd yn cysylltu ein cymunedau gyda'r holl brif ganolfannau masnachol, cymdeithasol a hamdden. Mae'r Metro yn cynrychioli'r buddsoddiad unigol mwyaf mewn seilwaith trafndiaeth yng Nghymru. Bydd y Metro yn sail i dwf

economaidd yn y dyfodol ac yn hwyluso gwasgaru swyddi a ffyniant i bob rhan o'r ardal. Bydd datblygu'r Metro yn golygu o bosibl y bydd gorsafoedd a chyfnewidfeydd Metro yn dod yn bwyntiau canolog ar gyfer datblygiadau economaidd newydd fydd yn elwa oherwydd yr hygyrchedd a'r cysylltedd cynyddol a ddaw yn sgil y datblygiadau hyn.

Oherwydd ei leoliad, gyda chysylltedd ardderchog i Gaerdydd a'r potensial ar gyfer cynyddu cysylltedd i gyfeiriad y dwyrain i Gasnewydd ac i'r gogledd i ardal Blaenau'r Cymoedd, mae Bwrdeistref Sirol Caerffili mewn safle ardderchog i gefnogi a derbyn y twf economaidd rhanbarthol a ragwelir - peth ohono wedi ei leoli yn awr yng Nghaerdydd. Bydd denu pobl a busnesau i'r Fwrdeistref Sirol yn sicr o gael effaith bositif ar yr economi leol gan y bydd yn annog pobl i wario eu harian sbâr yn y canolfannau masnachol o fewn y Fwrdeistref Sirol.

Mae'r thema Cysylltu Pobl a Lleoedd yn cadarnhau'r angen i fanteisio i'r eithaf ar y cyfleoedd sydd yn codi o ganlyniad i'r lefel anhygoel o fuddsoddiad a ddaw yn sgil y Fargen Ddinesig. Mae'n tanlinellu ac yn ystyried cyfleoedd ar gyfer ailddatblygu ac ail leoli adnoddau er mwyn gwneud y defnydd mwyaf o'r Metro a chynyddu i'r eithaf yr effaith bositif ar gymunedau lleol. Bydd adnabod a manteisio ar gyfleoedd a ddaw yn sgil y Metro yn ganolog i feithrin pobl i ymuno â'r farchnad lafur a chynyddu integreiddio o fewn economi rhynggranbarthol.

Mae angen gwirioneddol cysylltu pobl gyda busnes a'r gymuned ehangach ac mae rôl cysylltedd digidol yn ganolog i'r thema hon. Fodd bynnag, er bod cyflawni cynhwysiant digidol yn ganolog i fanteisio ar gyfleoedd, nid yw sicrhau mynediad yn unig yn ddigon. Nid yw gwasanaethau digidol o angenrheidrwydd yn sicrhau gwaith. Mae ymchwil yn dangos bod mynediad i'r rhynggrwyd ynddo'i hunan, waeth beth yw cyflymder y cysylltiad na phresenoldeb mynediad, yn datrys anghyfartaledd yn

y modd y mae pobl yn gwneud defnydd o'r cyfleoedd sydd ar gael ar-lein. Mae defnyddio'r rhynggrwyd yn fwy dibynnol ar faterion sylfaenol economaidd-gymdeithasol ac economaidd-ddiwylliannol nag sydd yn amlwg ar yr olwg gyntaf. Felly, mae darparu hyfforddiant a fydd yn galluogi preswylwyr i fanteisio ar y cyfleoedd a ddaw yn sgil technoleg ddigidol yr un mor bwysig â gwella hygyrchedd a chynhwysedd digidol.

Ein blaenoriaethau allweddol yw'r canlynol:

CPP1: Hyrwyddo ac adnabod prosiectau priffyrdd mawr a fyddai'n gwella cysylltedd yn sylweddol. Er gwaethaf y symudiad parhaus tuag at ddulliau trafnidiaeth mwy cynaladwy, y car yw'r prif gyfrwng teithio i'r mwyafrif. Oherwydd hyn, mae sefydlu rhwydwaith ffyrdd effeithlon yn hanfodol er mwyn gwella a chynnal cysylltedd a hygyrchedd ffisegol. Mae tagfeydd ar rwydwaith priffyrdd y Fwrdeistref Sirol yn arwain at gynnydd mewn amser teithio, ac mae hyn yn cael effaith negyddol ar

yr economi tra hefyd yn rhwystro llif esmwyth y bysiau sydd yn un o'r dulliau teithio mwy cynaladwy. Mae gwella effeithiolrwydd rhwydwaith priffyrdd y Fwrdeistref Sirol yn hanfodol ar gyfer cyflawni'r lefelau twf economaidd sydd eu hangen i gwrdd ag amcanion y Fargen Ddinesig.

CPP2: Hyrwyddo Integreiddio a Chysylltu Trafnidiaeth Gyhoeddus.

Nôd y Metro yw sefydlu system drafnidiaeth integredig a chynaladwy fydd yn cysylltu cymunedau ledled y rhanbarth. Mae gwella'r elfen o gysylltu ac integreiddio system fysiau - sef y dull hawddaf i'w gynyddu a'i ehangu - yn ffactor sylfaenol wrth gyflawni'r amcan hwn. Ers dadreoleiddio bysiau yn 1986, mae integreiddio gwasanaethau bysiau wedi ei rwystro yn sylweddol oherwydd diffyg rheolaeth dros wasanaethau ac oherwydd nifer y darparwyr gwasanaeth annibynnol sydd yn gweithredu. Mae'n hanfodol integreiddio gwasanaethau bysiau ymhellach - rhwng gweithredwyr gwasanaeth a gyda'r gwasanaeth trenau - ac mae trafodaethau ynghylch y modd y gellir darparu hyn yn cael

eu cynnal yn awr ar lefel rhanbarthol/Cymru yn ogystal â thrafodaethau ynghylch cysylltu gwasanaethau bysiau a dulliau teithio yn lleol, rhanbarthol, cenedlaethol a rhyngwladol. Felly, bydd integreiddio ar bob lefel yn cael effaith bositif trwy wella cysylltedd a hygyrchedd ledled y Fwrdeistref Sirol a thu hwnt iddi.

CPP3: Hyrwyddo datblygu safleoedd o gwmpas canolfannau teithio allweddol.

Bydd y cynnydd mewn hygyrchedd a ddaw yn sgil gweithredu'r cynllun Metro yn gwneud y prif gyfnewidfeydd a'r gorsafoedd ar y rhwydwaith yn fwy deniadol i fuddsoddwyr a datblygwyr. Mae hyn yn cynnig cyfle i ddatblygu safleoedd newydd ac i ail ddatblygu safleoedd presennol ar gyfer defnydd a fydd yn cyd-fynd â'r safle gan ganolbwyntio ar yr orsaf. I safleoedd bach, bydd hyn yn golygu edrych ar safleoedd gerllaw'r gorsafoedd. Fodd bynnag, ar gyfer y canolfannau trafnidiaeth allweddol, gellid datblygu safleoedd ar draws ardal ehangach a'u datblygu neu eu hail ddatblygu er mwyn atgyfnerthu economi'r ardal a manteisio i'r

eithaf ar y ganolfan deithio e.e. datblygu a gwella er mwyn ehangu'r busnesau mân werthu a masnachol yng nghanol tref Caerffili a chynyddu nifer yr ymwelwyr â'r dref. Bydd datblygu economaidd o gwmpas canolfannau trafnidiaeth yn help i gyflawni'r twf economaidd y mae'r Fargen Ddinesig yn anelu ato.

CPP4: Hyrwyddo gwelliannau i reilffyrdd yn weithredol a sefydlu cysylltiadau newydd.

Yn gyffredinol, gwneir defnydd helaeth o'r gwasanaethau rheilffyrdd ledled y Fwrdeistref Sirol ac mae teithio sylweddol allan o'r Fwrdeistref Sirol yn ddyddiol i ganolfannau gwaith yn enwedig i Gasnewydd a Chaerdydd. Er mwyn rhoi sylw i'r gofynion trafnidiaeth sydd yn berthnasol i'r lefelau twf economaidd y mae'r Fargen Ddinesig yn anelu atynt, bydd angen cynyddu maint a gallu'r system reilffyrdd a'i ehangu fel y gellir manteisio i'r eithaf ar gyfleoedd i gysylltu pentrefi a threfi sydd hyd yma allan o'i gyrraedd. Bydd ailsefydlu cyn deithiau rheilffyrdd yn elfen allweddol yn hyn a bydd effeithiau llai y systemau rheilffyrdd ysgafn/

tramiau hefyd yn addas i'r diben hwn. Rhan arwyddocaol arall o gynyddu maint a gallu'r rheilffyrdd fydd cynyddu gofod ar gyfer safleoedd parcio a theithio - bydd hyn hefyd yn fanteisiol gan y bydd yn ysgafnhau traffig ar y rhwydwaith priffyrdd strategol am gyfran o'r daith.

CPP5: Ceisio lleihau'r angen i deithio. Prif batrwm trafnidiaeth Bwrdeistref Sirol Caerffili yw'r all-gymudo dyddiol - i Gaerdydd yn bennaf. Mae mwyafrif y symudiad hwn mewn ceir ac yn arwain at dagfeydd sylweddol ar y rhwydwaith priffyrdd strategol, yn enwedig ym masn Caerffili a thrwy Faesycwmer. Mae'r Metro yn anelu at ddarparu system gyflym ac effeithlon a fydd yn lleihau nifer y ceir ar y ffyrdd; mae'r mesurau ar gyfer cyflawni hyn wedi eu hamlinellu o dan benawdau eraill. Fodd bynnag, bydd darparu mwy o gyfleoedd gwaith o fewn y Fwrdeistref Sirol a hyrwyddo datblygiadau defnydd cymysg - yn arwain at rannu trafnidiaeth - yn helpu i leihau nifer y ceir a ddefnyddir.

CPP6: Hyrwyddo cysylltedd digidol. Mae'r defnydd o dechnoleg ddigidol ym meysydd busnes, chwaraeon a hamdden yn cynyddu'n gyson ac yn cael effaith sylweddol ar y modd y mae trefi a phentrefi o fewn y Fwrdeistref Sirol yn gweithredu. Nid yw'r duedd gynyddol o ddefnyddio technoleg yn debygol o arafu yn y dyfodol agos, ac o ganlyniad i hynny mae'n hanfodol bod y Fwrdeistref Sirol yn cynyddu i'r eithaf ei gallu i fanteisio fwyfwy ar wasanaethau digidol. Rhan sylfaenol o hyn yw cefnogi cynlluniau fydd yn cynyddu maint a chyflymder band eang cyflym iawn (SFBB). Fodd bynnag, mae un elfen bwysig arall sef sicrhau bod trigolion y Fwrdeistref Sirol yn derbyn cyfleoedd i uwchsgilio fel y bydd ganddynt, nid yn unig y sgiliau angenrheidiol i gymryd mantais o'r budd a ddaw yn sgil technoleg ddigidol, ond hefyd y sgiliau i ymgymryd â'r busnes technoleg ddigidol.

CPP1 Hyrwyddo ac adnabod prosiectau priffyrdd mawr a fyddai'n gwella cysylltedd a hygyrchedd yn sylweddol	Camau Gweithredu	Cyflenwi
Gwella effeithiolrwydd y rhwydwaith priffyrdd.	1 Gwella cadernid y rhwydwaith priffyrdd strategol, yn enwedig yr A469 i Rymni.	1 LIC/Tasglu'r Cymoedd/Cyngor
Lleihau tagfeydd ar y rhwydwaith priffyrdd strategol	2. Hyrwyddo gwelliannau i briffyrdd strategol a chyffyrdd ar yr A472 ym Maesycwmer;	2, 4 LIC/Y Fargen Ddinesig/Sector Preifat/CBSC
Gwella ansawdd aer.	3. Hyrwyddo gwelliannau i briffyrdd strategol a chyffyrdd ar yr A468/A469 Ffordd Osgoi Gogledd Caerffili.	3 Cyngor (CIL)/Sector Preifat
	4. Cwblhau Ffordd Osgoi De-ddwyrain Caerffili yn y dyfodol agos;	5 Cyngor/Sector Preifat/Canolfan 'Gwneud Lle'
	5. Hyrwyddo prosiectau a fyddai'n cefnogi ac yn hwyluso cwblhau ffordd osgoi De-ddwyrain Caerffili;	6 Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus, Cyngor, LIC
	6. Cynyddu'r defnydd o gerbydau trydan a darparu'r seilwaith angenrheidiol ar gyfer eu cefnogi.	

CPP2 Hyrwyddo integreiddiad a chysylltedd o safbwynt trafndiaeth gyhoeddus	Camau Gweithredu	Cyflenwi
Cynyddu integreiddio.	7. Integreiddio gwasanaethau bws a thrên yn y cyfnewidfeydd yn well er mwyn gwella amseroedd teithio a chysylltedd;	7, 8, 9 LIC/Y Fargen Ddinesig/Darparwyr Gwasanaeth Bysiau 10 LIC/Cyngor/Sector Preifat/Metro/Y Fargen Ddinesig/Darparwyr Gwasanaeth Bysiau
Gwella dosbarthiad gwasanaethau.	8. Gwella gwasanaethau trafndiaeth gyhoeddus i'r prif ganolfan waith yn Oakdale, ac yn enwedig i Coed Duon a Crymlyn trwy wella cysylltiadau a hyrwyddo gwasanaethau newydd;	
Gwella dosbarthiad gwasanaethau.	9. Darparu cyfnewidfa bysiau newydd ar daith strategol canol y cymoedd yr A472 ym Maesycwmer er mwyn hwyluso gwasanaeth rhwng dwyrain-gorllewin a gogledd-de. 10. Darparu cyfnewidfa bysiau newydd ar ffordd Blaenau'r Cymoedd A465 er mwyn hwyluso symudiad y gwasanaeth bysiau rhwng dwyrain-gorllewin a gogledd-de a gorsaf reilffordd Rhymni.	

CPP3 Hyrwyddo datblygiadau sefydlu lleoedd o gwmpas canolfannau trafndiaeth	Camau Gweithredu	Cyflenwi
Ffocysu datblygiadau ar ganolfannau trafndiaeth.	11. Hyrwyddo datblygu economaidd mewn lleoliadau allweddol ar y rhwydwaith trafndiaeth er mwyn sefydlu nifer o leoedd newydd; 12. Ffocysu datblygiadau ym Mharc Busnes Caerffili/Ness Tar o gwmpas y ganolfan metro; 13. Cynyddu i'r eithaf y cyfleoedd fydd yn codi oddi wrth adfer gwasanaeth rheilffordd Glyn Ebwy i Gasnewydd. 14. Cynyddu i'r eithaf y cyfleoedd datblygu economaidd fydd yn codi oddi wrth adfer rheilffordd Cwm Bargod. 15. Cynyddu i'r eithaf y cyfleoedd datblygu economaidd fydd yn codi oddi wrth adfer rheilffordd Caerffili - Casnewydd. 16. Adeiladu ar lwyddiant rheilffyrdd trwy ganolbwyntio datblygiad - yn enwedig datblygiadau ar sail cyflogaeth - ar ganolfannau rheilffyrdd. 17. Hyrwyddo datblygu economaidd o gwmpas y drefn Parcio a Theithio arfaethedig yn Llanbradach.	11, 12, 13, 14, 15, 16, 17 Cyngor/LIC/Y Fargen Ddinesig/rhaglen 'gwneud lle' Metro/ Datblygwyr

CPP4 Hyrwyddo'n weithredol welliannau i reilffyrdd a sefydlu cysylltiadau newydd	Camau Gweithredu	Cyflenw
Gwella gwasanaethau rheilffordd presennol.	18. Darparu cyfleuster Parcio a Theithio mawr newydd i wasanaethu gorsaf reilffordd Llanbradach ar ôl ei hail-leoli, gan ddarparu ar gyfer tua 1000 o geir 19. Gweithio tuag at gynyddu maint ac argaeledd parcio a theithio ar gyfer teithwyr trên. 20. Hyrwyddo adnoddau parcio a theithio/parcio a rhannu yn Nelson i ychwanegu at ddatblygiad Ty Du ac i wasanaethu gorsaf reilffordd newydd. 21. Ceisio cynyddu'r gallu i gario nwyddau ar drafnidiaeth gyhoeddus	18, 19, 20, 21, 22, 23 LIC/Y Fargen Ddinesig/ Metro/Ymgeisydd Llwyddiannus y Fasnachfaint Rheilffyrdd/ Gweithredwyr Gwasanaeth Bysiau/ Cyngor
Adfer cyn linellau rheilffordd ar gyfer cludo teithwyr	22. Adfer llinell reilffordd cwm Bargod. 23. Adfer llinell reilffordd Caerffili-Casnewydd.	
CPP5 Ceisio lleihau'r angen i deithio	Camau Gweithredu	Cyflenwi
Lleihau'r angen am deithio.	24. Hyrwyddo datblygiad a fyddai'n lleihau pellter teithio i'r gwaith.	24, 25, 26 Cyngor/ Cabinet Prifddinas- Ranbarth Caerdydd/LIC/ Datblygwyr
Lleihau allgymudo gyda cheir	25. Ail-ffurfio'r adnoddau presennol i greu canolbwyntiau lleol a chyd-leoli gwasanaethau i leihau'r angen i deithio. 26. Hyrwyddo a chefnogi mentrau ar gyfer Teithio Llesol i gynyddu gweithgarwch corfforol yn ogystal â lleihau'r lefel o all-gymudo.	

CPP6 Hyrwyddo Cysylltedd Digidol	Camau Gweithredu	Cyflenwi
Cynyddu cyflymder band eang.	27. Hyrwyddo mentrau i gynyddu cyflymder SFBB	27 Ofcom/Llywodraeth Cymru/Darparwyr seilwaith band eang/Is/Busnesau lleol
Cynyddu'r defnydd o wasanaethau digidol.	28. Cynyddu'r defnydd o SFBB o fewn cymunedau sydd â chyfran uchel o bobl y tu allan i gategorïau AB a C1 - i gyflawni hyn mae angen ystyriaethau mwy deallus megis addysg, hyfforddiant ac uwchsgilio gan ffocysu ar y gymuned yn gyffredinol; 29 Codi ymwybyddiaeth o droseddau seiber a diogelwch seiber ac addysgu defnyddwyr cyfredol a'r rhai yn y dyfodol am y peryglon Raise 30. Hyrwyddo a chodi ymwybyddiaeth o wasanaethau ar-lein gan gynnwys gwefan Dewis Cymru i wella lles defnyddwyr.	28 Prifddinas-Ranbarth Caerdydd/Y Fargen Ddinesig/Llywodraeth Cymru/Cyngor/ Darparwyr addysg a hyfforddiant/Sectorau busnes perthnasol/ Sector Gwirfoddol 29, 30 Y Cyngor/ Darparwyr addysg a hyfforddiant/Darparwyr cyfleustodau/Bwrdd y Gwasanaethau Cyhoeddus/Y Trydydd Sector/Yr Heddlu

Beth nesaf?

Ar 14eg Mawrth 2018 cymeradwywyd y fersiwn drafft o *'Sylfaen ar gyfer Llwyddiant'* ar gyfer cyfranogiad ac ymgynghori cyhoeddus. Yn dilyn hyn, cynhaliwyd gweithdai gyda phartneriaid y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus a rhoddwyd y fersiwn drafft o *'Sylfaen ar gyfer Llwyddiant'* ar ymgynghoriad rhwng dydd Llun 26 Mawrth 2018 a dydd Mercher 9 Mai 2018.

Adroddwyd y sylwadau a dderbyniwyd trwy'r ymgynghoriad a Gweithdai'r Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus i'r cyngor llawn ar 17eg Gorffennaf 2018, ac fe wnaed argymhellion ar gyfer newidiadau i'r ddogfen mewn perthynas â'r sylwadau a dderbyniwyd. Cymeradwyodd y Cyngor y newidiadau i'r ddogfen a chymeradwyodd y ddogfen fel strategaeth adfywio'r cyngor.

Y Cynllun Cyflenwi

Unwaith y caiff ei gymeradwyo, bydd y gwaith yn cychwyn ar y Cynllun Cyflawni. Mae hyn yn

cynnwys prosiectau, mentrau a strategaethau sydd wedi'u hanelu at gyflawni'r camau a nodwyd o dan bob un o thema'r strategaeth.

Pwrpas y Cynllun Cyflawni yw datblygu rhaglenni a phrosiectau i'w gwneud yn rhwyddach i'w gweithredu a manteisio ar gyfleoedd ariannu yn hwylus.

Bydd y Cynllun Cyflenwi yn cynnwys cyfres o ddogfennau sy'n gallu cyflawni'r camau a nodwyd yn y Strategaeth, y cyntaf ohonynt yw 'Prif Gynllun Basn Caerffili' a baratowyd, ymgynghorwyd arno a'i cymeradwywyd ochr yn ochr â Sylfaen ar gyfer Llwyddiant.

Sut y caiff ei weithredu?

Byddwn yn sefydlu Bwrdd Adfywio Ymgynghorol aml asiantaethol er mwyn hwyluso a blaenoriaethu gweithrediad *'Sail i Lwyddiant'* a monitro ei weithredu drwy adroddiadau monitro rheolaidd. Bydd y Bwrdd Adfywio Ymgynghorol yn cynnwys cynrychiolwyr o'r Cyngor, Partneriaid Bwrdd

Gwasanaethau Cyhoeddus a chynrychiolwyr dethol o'r sector preifat er mwyn sicrhau ei bod nid yn unig yn bosibl gweithredu'r blaenoriaethau ond hefyd bod iddynt werth masnachol a'u bod yn dderbyniol yng nghydestun yr agenda Ranbarthol ac Is-ranbarthol sydd yn datblygu.

Adolygu'r Strategaeth

Mae'n hanfodol bod *'Sail i Lwyddiant'* yn cael ei adolygu'n rheolaidd i sicrhau ei fod yn parhau i fod yn gyfoes a pherthnasol, gan ddarparu'r fframwaith priodol ar gyfer cyflawni'r newid trawsnewidiol a ragwelir. Mae *'Sail i Lwyddiant'* yn cwmpasu cyfnod o 5 mlynedd yn unig, o 2018 i 2023 a bydd yn cael ei adolygu ar ddiwedd y cyfnod hwnnw. Mae cyfnod y strategaeth wedi cael ei gadw'n fyr yn fwriadol fel bod y ddogfen yn destun adolygiad rheolaidd i sicrhau ei bod yn aros yn gyfoes ac yn berthnasol.

Yn ystod y cyfnod strategaeth, bydd y Bwrdd Cynghori yn gyfrifol am fonitro'r modd y

cyflwynir '*Sail i Lwyddiant*' drwy adroddiadau monitro rheolaidd. Os yw canfyddiadau un o'r adroddiadau monitro yn nodi materion y mae angen mynd i'r afael â nhw, yna gellir sbarduno adolygiad o '*Sail i Lwyddiant*'d

Er nad yw '*Sail i Lwyddiant*' yn ganllaw cynllunio atodol i'r Cynllun Datblygu Lleol Mabwysiedig, fe'i drafftwyd i gydymffurfio ag ef. Pe bai adolygiad o'r Cynllun Datblygu Lleol Mabwysiedig yn cael ei gynnal, bydd angen adolygu '*Sail i Lwyddiant*' hefyd. Bydd angen i unrhyw adolygiad o'r fath fynd i'r afael ag unrhyw newidiadau i'r dyraniadau a'r polisïau sy'n effeithio ar y strategaeth a diwygio'r strategaeth i'w hystyried.

Byddai hefyd angen adolygu '*Sail i Lwyddiant*' pe bai Cynllun Datblygu Strategol yn cael ei fabwysiadu ar gyfer y rhanbarth gan y byddai'n rhaid i'r strategaeth hefyd gydymffurfio â'r Cynllun Datblygu Strategol.

Atodiad 1 - Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol

Mae'r Strategaeth wedi rhoi sylw i'r saith amcan lles a nodir yn Neddf Llës Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015.

Nod	Sut y bydd 'Sail i Lwyddiant' yn cyflawni hyn?
Cymru ffyniannus	Gwaith, Addysg ac Uwchsgilio yw'r dulliau gorau o ddiogelu rhag tlodi a'i effeithiau. Bydd nifer o'r pwyntiau gweithredu a nodir yn cynyddu gwaith, addysg ac uwchsgilio ac yn rhoi hwb i fentergarwch o fewn y Fwrdeistref Sirol. Trwy weithio mewn partneriaeth gyda busnesau a diwydiant bydd y Strategaeth yn ymdrechu i gynyddu argaeledd swyddi ac yn adnabod cyfleoedd i wella mynediad preswylwyr at y swyddi hynny.
Cymru gadarn	Mae 'Sail i Lwyddiant' yn ceisio galluogi pobl i dorri cylch tlodi, cynyddu cyfleoedd a galluogi pobl i gyflawni eu gobeithion a gwella eu lles, lleihau anghyfartaledd, gwella iechyd a chyrhaeddiad addysgol, uwchsgilio a chynorthwyo pobl i sicrhau gwaith.
Cymru iachach	Mae 'Sail i Lwyddiant' yn edrych ar gefnogi ymyraethau i wella iechyd, rhoi sylw i ddeiet, cynyddu gweithgaredd corfforol a chamau i atal unrhyw ymddygiad a allai fod yn ganlyniad i ffactorau cymdeithasol ac amgylcheddol cymhleth
Cymru fwy cyfartal	Mae 'Sail i Lwyddiant' yn cefnogi'r cymunedau mwyaf difreintiedig trwy gymryd camau aml-asiantaethol i atal tlodi a chreu cymunedau bywiog y bydd pobl yn awyddus i fyw a gweithio ynddynt. Bydd y camau sydd wedi eu hadnabod yn cynyddu cyfleoedd gwaith ac hefyd yn cydnabod yr heriau a wynebir yn y cymunedau mwyaf difreintiedig er mwyn gwella cydraddoldeb
Cymru'n wlad o gymunedau cydlynol	Mae 'Sail i Lwyddiant' yn cydnabod y dylai adfywio a buddsoddi fynd i'r afael ag allgau cymdeithasol a ffisegol. Elfen allweddol ar gyfer cyflawni hyn yw cynyddu'r cysylltedd rhwng pobl a lleoedd, a chefnogi ansawdd bywyd. Mae cefnogi ansawdd bywyd yn golygu creu amgylchedd cynaladwy ar gyfer y genhedlaeth bresennol a chenedlaethau'r dyfodol drwy wella a chynnal nodweddion yr amgylchedd ffisegol a naturiol a rhoi sylw i'r pethau sydd yn effeithio fwyaf ar fywydau pobl
Cymru gyda diwylliant bywiog a iaith Gymraeg ffyniannus	Mae 'Sail i Lwyddiant' yn gweithio i wella mynediad at ddiwylliant, hamdden a'r celfyddydau er mwyn gwella lles cymdeithasol ac economaidd. Mae'n cydnabod bod diwylliant, chwaraeon a hamdden yn elfennau pwysig mewn cymunedau bywiog a hyfyw. Bydd y Strategaeth ar gael hefyd yn y Gymraeg..
Cymru ymatebol yn fydeang	Bydd y pwyntiau gweithredu hyn i gyd yn cyfrannu tuag at wella lles economaidd, cymdeithasol, amgylcheddol a diwylliannol y rhai sydd yn byw, yn gweithio ac yn ymweld â Chaerffili.

Mae datblygu 'Sail i Lwyddiant' hefyd wedi golygu pump o ddulliau gweithredu:

Ymwneud - Mae 'Sail i Lwyddiant' wedi'i ddatblygu drwy weithdai ymgysylltu â nifer o randdeiliaid allweddol, gan gynnwys busnesau, Aelodau Etholedig, Cabinet y Fforwm Ieuenctid a chynrychiolwyr allweddol. Cynhaliwyd ymgynghoriad cyhoeddus llawn rhwng 26 Mawrth a 9 Mai 2018 i gael barn rhanddeiliaid ehangach. Ystyriwyd pob sylw o'r ymgynghoriad a gwnaed newidiadau i'r ddogfen lle bo hynny'n berthnasol.

Cydweithredu - Mae datblygu 'Sail i Lwyddiant' wedi golygu defnyddio arbenigedd cynrychiolwyr allweddol o bob adran yn yr awdurdod lleol. Bydd gweithredu'r pwyntiau yn y Strategaeth yn golygu cydweithrediad rhwng y sectorau cyhoeddus a phreifat a'r trydydd sector.

Tymor Hir - Mae'r nodau a adnabuwyd a'r camau gweithredu a fydd yn cyflawni'r amcanion hyn yn rhan o weledigaeth tymor hirach ar gyfer gwella Bwrdeistref Sirol

Caerffili ac yn adeiladu ar y weledigaeth tymor hirach o wneud y Fwrdeistref Sirol yn fwy llewyrchus, cadarn, cyfoethog a chyfartal a'r cymunedau yn rhai cydlynol.

Integreiddio - Mae 'Sail i Lwyddiant' yn adeiladu ar - ac yn manteisio ar - waith a gyflawnwyd gan y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus ac adrannau eraill o fewn y Cyngor. Nid yw yn dymuno dyblygu strategaethau eraill o eiddo'r Cyngor ond mae'n nodi amcanion lles y Cyngor ei hun ar gyfer 2017/18 trwy adnabod camau a fydd:

- yn arwain at gyfleoedd creu swyddi a hyfforddiant
- o gymorth i fynd i'r afael â thlodi
- yn hyrwyddo ffyrdd o fyw mwy bywiog ac iach
- yn lleihau ôl troed carbon trwy sefydlu gwell dulliau ac adnoddau teithio yn lleol

Atal - Mae 'Sail i Lwyddiant' yn cydnabod bod nifer o heriau sydd angen rhoi sylw iddynt cyn y byddwn yn cyflawni'r Weledigaeth.

Mae'r pwyntiau gweithredu a nodir yn anelu at fynd i'r afael â phroblemau allweddol fel na fyddant yn gwaethygu. Mae 'Sail i Lwyddiant' wedi ei osod allan o dan 4 thema strategol, pob un gyda ffocws ychydig yn wahanol, sef Cefnogi Pobl, Cefnogi Busnes, Cefnogi Ansawdd Bywyd a Chysylltu Pobl a Lleoedd. Bydd y pwyntiau gweithredu a restrir o dan bob un o'r themâu hyn yn gwella ansawdd bywyd y rhai sydd yn byw ac yn gweithio yng Nghaerffili neu yn ymweld â'r dref.

